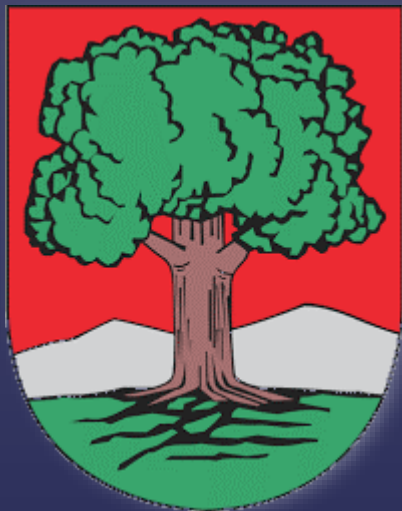

2023

Raport o stanie gminy Wałbrzych za rok 2022

POMOC SPOŁECZNA

SPIS TREŚCI

1	Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	4
2	Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	5
3	Udzielone świadczenia w roku 2022	6
4	Domy Pomocy Społecznej oraz Dzielne Domy Pomocy	8
5	Praca z osobami bezdomnymi oraz zależnymi	11
6	Praca socjalna i zadania pracowników socjalnych.	13
7	Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w ramach wolontariatu/program „korpus wsparcia seniorów”	15
7.1	Asystent osoby niepełnosprawnej	18
7.2	Opieka wytchnieniowa	18
8	Pomoc cudzoziemcom	19
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi.	21
10	Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze oraz pomoc osobom uprawnionym do alimentów. .	24
10.1	Świadczenia rodzinne	25
10.2	Świadczenia wychowawcze	26
10.3	Pomoc osobom uprawnionym do alimentów	27
10.4	Jednorazowe świadczenie wypłacane na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	27
10.5	Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	27
10.6	Karta Dużej Rodziny.	28
10.7	Wałbrzyska Karta Rodzina 3 Plus.	28
10.8	Dodatki osłonowe	28
10.9	Dodatki węglowe	28
10.10	Dodatki dla gospodarstw domowych	29
11	Dodatki mieszkaniowe, energetyczne/dopłaty do czynszu	29

11.1	Dodatki mieszkaniowe	29
11.2	Dodatki energetyczne.	29
11.3	Dopłaty do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na start”	30
12	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.	30
13	Rehabilitacja osób niepełnosprawnych.....	31
13.1	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:.....	31
13.2	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze:	32
13.3	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się:.....	32
13.4	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych:	32
13.5	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych:	33
13.6	Warsztaty Terapii Zajęciowej:.....	33
13.7	Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:	34
13.8	Program „Aktywny Samorząd”:	34
14	Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.....	36
15	Działalność projektowa – programy/projekty i porozumienia.....	37
15.1	Porozumienie aktywizacyjne z PUP.....	37
15.2	Program Wieloletni „Posiłek W Szkole i W Domu”.....	37
15.3	Projekt „Nie emigruję – tu żyję”.	38
15.4	Projekt „Centrum integracji społecznej ...chcę być,... czyli odkrywamy życie na nowo”	39
16	Zadania z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.....	40
16.1	Organizacja szkolenia "Spójrz Inaczej"- program rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	43
16.2	„Lokalna współpraca – to się opłaca“ - spotkania w dzielnicach.....	43
16.3	Kampania „Wyjść z cienia”	44

16.4	Profilaktyka środowiskowa	44
16.5	Działalność miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.	45
17	Działalność specjalistycznego ośrodka wsparcia.....	47
18	Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	48
18.1	Placówki wsparcia dziennego	50
19	Pieczą zastępczą – zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym rodziców.....	52
19.1	Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.....	53
19.2	Instytucjonalna pieczę zastępcza.	62
19.3	Poprawa sytuacji i funkcjonowania w życiu społecznym wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.....	64
20	Uchwały 2022 – MOPS	65

1 DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WAŁBRZYCHU

Misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców miasta Wałbrzycha. Na bazie wieloletnich doświadczeń w realizacji zadań spoczywających na Ośrodku, w 2022 roku kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług społecznych, oferowanie mieszkańcom miasta form wsparcia stanowiących odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby oraz podnoszenie kompetencji kadry. Podobnie jak w latach poprzednich, również w ubiegłym roku zachodziło wiele zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, rzutujących na zadania służb pomocy społecznej. Istotne znaczenie w kontekście realizowania zadań przez Ośrodek miała inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 roku i stanowiła eskalację konfliktu trwającego od 2014 roku. Spowodowała ona zdecydowane zwiększenie zadań służb pomocy społecznej. Pandemia COVID-19 ogłoszona w dniu 20 marca 2020 roku oraz wynikające bezpośrednio z niej problemy izolacji i poczucia zagrożenia były niewątpliwie cezurą czasową dla postrzegania pracy pracowników socjalnych. To pewnego rodzaju stress test, czyli sytuacja ciągłej walki o wprowadzanie właściwych działań pomocowych.

Zarówno czas konfliktu zbrojnego jak i czas pandemii pokazały, iż pracownicy ośrodków pomocy społecznej stają często w obliczu konieczności wspierania emocjonalnego osób przeżywających silne kryzysy zagrożenia życia i zdrowia – swojego lub bliskich. Profesjonalne działania w tym obszarze wymagają umiejętności pracy terapeutycznej i psychologicznej. Mimo wszystkich trudności pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu zdali egzamin z bardzo dobrze wykonanego zadania, głównie dzięki swojemu zaangażowaniu, kreatywności i poczuciu misji.

Wszystkie zadania realizowane były w sposób ciągły w obszarze diagnozowania i zaspokajania potrzeb mieszkańców Wałbrzycha, ze szczególnym uwzględnieniem osób w szczególnie trudnej sytuacji np. seniorów. Wzmacniano katalog form wsparcia (np. usługa robienia zakupów dla niesamodzielnych, pomoc w organizacji kolacji wigilijnej i jej dostarczenie, organizowanie Klubów Seniora, pozyskanie środków zewnętrznych w ramach programów „Korpus wsparcia seniorów 2022”, „Senior+ program wieloletni na lata 2020-2025”, „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” oraz „Opieka Wytchnieniowa”). Warto odnotować, że w 2022 roku nastąpił wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Taka strategia pozwala znacząco uzupełnić ofertę własną Miasta Wałbrzycha i wzbogacić funkcjonujące na terenie miasta systemy wsparcia mieszkańców

Podstawową dziedziną działalności Ośrodka jest pomoc społeczna. Ośrodek realizuje również zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, świadczeń wychowawczych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, dopłaty do czynszów w ramach programu „Mieszkanie na start”, pomocy materialnej dla wałbrzyskich uczniów, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz potwierdzaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób, którzy nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego, realizuje również projekty adresowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających z różnych form pomocy społecznej, finansowane z środków Unii Europejskiej przy wsparciu gminy.

Ponadto Ośrodek realizuje również zadania z: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, a także wspierania rodziny, a także jako powiatowe centrum pomocy rodzinie z zakresu pieczy zastępczej.

Pracownicy socjalni wydają skierowania do odbioru żywności w ramach programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebujących, której dystrybutorem jest Zarząd Okręgowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. W 2022 roku, ośrodek realizował dwa projekty współfinansowane z środków Unii Europejskiej.

2 REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

Analiza podstawowych zjawisk występujących w pomocy społecznej wynika, że liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej pozostała w niewielkim stopniu zmniejszona w stosunku do roku 2021. Pomimo, że liczba osób pobierających świadczenia nieznacznie spadła, liczba osób objętych pracą socjalną pozostała na takim samym poziomie. Główną przyczyną konieczności udzielenia intensywnego wsparcia w ramach prowadzonej pracy socjalnej jest nadal znaczna liczba osób starszych i samotnych wymagających wsparcia pracowników socjalnych zwłaszcza w okresie pandemii. Złożona sytuacja społeczna, pandemia oraz izolacja postawiła wymagania systemowi pomocy społecznej. Społeczeństwo przeżywa różnorakie trudności, z którymi muszą zmierzyć się pracownicy służb społecznych. Pomoc społeczna w tej sytuacji zajmuje strategiczne miejsce. W tym trudnym społecznie czasie bardzo istotna jest praca socjalna ukierunkowana m. in. na działania profilaktyczne oraz interwencyjne. Pojawiające się trudności i potrzeby mieszkańców Wałbrzycha wywołały konieczność zmiany w zakresie wykorzystania metod i narzędzi pracy socjalnej. W 2022 roku praca pracowników socjalnych koncentrowała się w dużej mierze na podejmowaniu działań, które musiały odpowiadać na potrzeby klientów diagnozowane w obecnej sytuacji.

W 2021 roku została zmieniona ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zgodnie z którą od 1 stycznia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął uprawnienia do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłatę. Świadczenia wypłacane przez Ośrodek przed tym okresem były kontynuowane do końca okresu na jaki zostały przyznane, czyli do końca maja 2022 roku. Po tym okresie wypłacano wyłącznie świadczenia zaległe, np. po ustaleniu prawa do świadczeń przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki, w przypadku rodzin dla których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wyrazem dbałości o mieszkańców Wałbrzycha było sprawne, redukujące do minimum uciążliwości zorganizowanie operacji przekazania realizacji zadania do ZUS.

W związku ze wzrostem cen na rynku energii w 2022 roku wprowadzono nowe narzędzia, których celem było równoważenie wysokich wydatków gospodarstw domowych związanych z ogrzewaniem. Kilka nowych zadań w formie wypłaty dodatków osłonowego, węglowego oraz dla gospodarstw domowych realizował Ośrodek zapewniając wsparcie dużej grupie mieszkańców miasta.

W 2022 roku wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wyniosły ogółem 180.877.818,55 zł w tym:

1. Zadania zlecone Gminie finansowane z budżetu państwa	85.955.072,17 zł
2. Zadania zlecone Powiatowi finansowane z budżetu państwa	1.443.664,80 zł
3. Zadania własne powiatowe na podstawie porozumień	36.804,00 zł
4. Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu państwa	14.081.625,41 zł
5. Zadania finansowane z budżetu gminy	34.347.957,45 zł
6. Zadania finansowane z budżetu powiatu	9.942.286,79 zł
7. Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	351.324,44 zł
8. Zadania finansowane z funduszy z budżetu państwa	29.341,80 zł
9. Zadania własne powiatu dofinansowane z budżetu państwa	104.430,19 zł
10. Zadania zlecone powiatowi na podstawie porozumień	61.997,56 zł
11. Zadania finansowane z Funduszu przeciwdziałania Covid 19	32.576.739,41 zł
12. Zadania finansowane z Funduszu pomocy dla obywateli Ukrainy	1.946.574,53 zł

Udział środków własnych gminy w stosunku do środków z budżetu państwa w okresie ostatnich pięciu lat na świadczenia z pomocy społecznej przedstawiono w tabeli (zasiłki, usługi opiekuńcze, DPS).

Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Środki własne gminy	11 092 212	12 121 906	11 967 996	14 241 825	13 610 404
Środki z budżetu państwa (dofinansowanie zadań własnych)	11 894 751	11 400 559	11 261 909	10 472 431	10 770 537
Razem	22 986 963	23 522 465	23 229 905	24 714 256	24 380 941

Wszystkie świadczenia finansowe są zadaniami własnymi gminy, jednak część zadań jest nadal dofinansowywana z budżetu państwa w tym: zasiłki stałe i okresowe w całości, a pomoc na realizację Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 60%.

3 UDZIELONE ŚWIADCZENIA W ROKU 2022

Rodzaj zasiłku	2019		2020		2021		2022	
	Liczba osób	Kwota (w PLN)	Liczba osób	Kwota (w PLN)	Liczba osób	Kwota (w PLN)	Liczba osób	Kwota (w PLN)
Zasiłki stałe	1538	7 417 998	1364	6 807 877	1264	6 304 798	1184	6 554 420

Rodzaj zasiłku	2019		2020		2021		2022	
	Liczba osób	Kwota (w PLN)	Liczba osób	Kwota (w PLN)	Liczba osób	Kwota (w PLN)	Liczba osób	Kwota (w PLN)
Składki zdrowotne	1390	644 835	1255	592 478	1151	554 172	1069	564 859
Zasiłki okresowe	2278	2 465 932	2239	2 818 997	1707	2 614 793	1805	2 648 996
Zasiłki celowe:								
specjalne zasiłki celowe	471	245 672	459	219 102	389	139 899	309	55 288
Zasiłki celowe w ramach programu "Pomoc państwa z zakresie dożywiania	2161	1 551 769	2389	1 891 124	1922	1 565 214	1763	1 387 121
Posiłki w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	1062	981 571	888	833 932	762	1 026 870	731	1 203 412
Pogrzeby	67	157 438	83	190 538	70	207 768	72	223 800
Usługi opiekuńcze	432	2 611 758	407	2 526 332	403	3 335 043	422	3 889 370

Z powyższych danych wynika, że od kilku lata ustabilizowała się liczba osób korzystających usług opiekuńczych, nieznacznie spadła liczba osób otrzymujących zasiłek stały. Natomiast liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w formie zasiłków okresowych nieznacznie zwiększyła się i wynikała prawdopodobnie ze zwiększonego kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania tego świadczenia oraz z niższych dochodów osób ubiegających się o przyznanie tej formy pomocy.

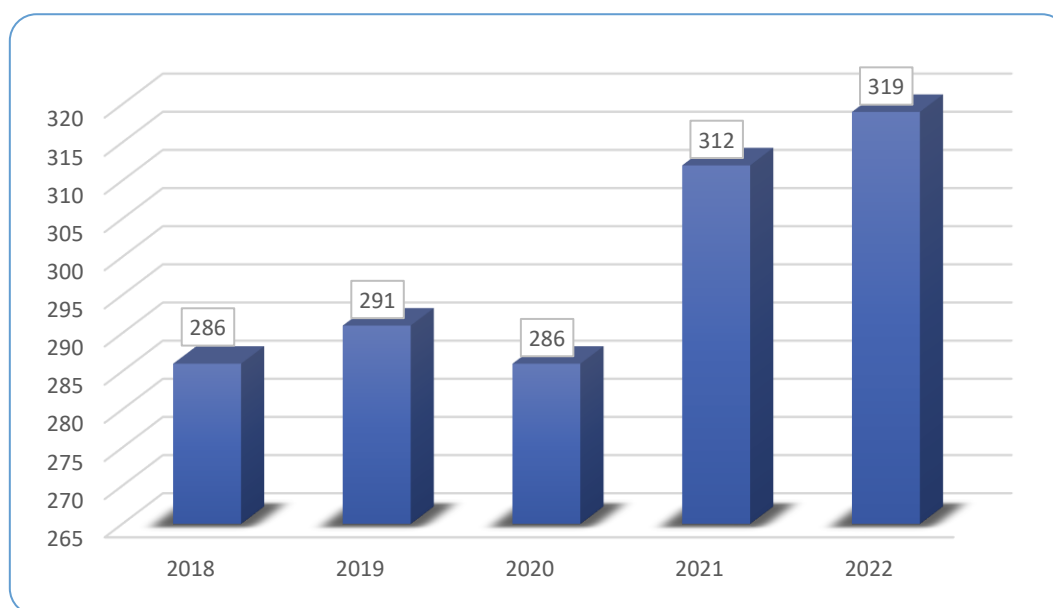
Przyznawana pomoc w formie zasiłków celowych kolejny rok zmniejszyła się, na co m.in. wpływ miało podejmowanie działań zmierzających do podjęcia oraz kontynuowania zatrudnienia, konsekwentne przestrzeganie zasady odmowy bądź wstrzymania wypłaty świadczeń z pomocy społecznej osobom marnującym otrzymywane świadczenia, osobom odmawiającym współpracy z pracownikiem socjalnym, osobom nie realizującym kontraktów socjalnych oraz zmniejszeniem ilości osób ubiegających się o pomoc w formie częściowego dofinansowania do opału. Pomoc przyznawana w formie posiłków pozostała na podobnym poziomie jak w ubiegłym roku. Wysokość środków wypłacanych na usługi opiekuńcze wzrosła w stosunku do lat ubiegłych. Spowodowane to było wzrostem kosztu jednej godziny świadczonych usług opiekuńczych.

W celu przeciwdziałania niweczeniu uzyskanej pomocy i marnotrawstwu przyznanych środków osoby, głównie nadużywających alkoholu lub marnotrawiących przyznaną pomoc, nie otrzymywały pomocy w gotówce, lecz, tak jak w latach ubiegłych realizowało ją w jednym z 5 sklepów spożywczych na terenie miasta.

4 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ DZIENNE DOMY POMOCY

Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku, a dla których zapewniana przez rodzinę lub Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opieka jest niewystarczająca. Łącznie w 2022 roku w domach pomocy społecznej przebywało 319 mieszkańców Wałbrzycha, na koniec roku było to 288 osób. W ciągu roku umieszczono 49 osób, w tym 15 osób z zaburzeniami psychicznymi lub z upośledzeniem umysłowym (11 spośród tych osób na podstawie postanowienia sądu). W związku z koniecznością pilnego udzielenia pomocy 3 osoby umieszczono w domach pomocy społecznej dla osób starszych i przewlekle somatycznie chorych poza Wałbrzychem. W okresie od 2016 do 2020 roku liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej pozostawała na podobnym poziomie. W 2021 roku liczba ta w stosunku do roku ubiegłego wzrosła. Wynika to z faktu dużego zapotrzebowania na tą formę pomocy oraz utworzenia nowej placówki na terenie miasta dysponującej 30 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz w podeszłym wieku. W roku 2022 liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej pozostawała na podobnym poziomie co w roku ubiegłym.

Dane dotyczące liczby mieszkańców Wałbrzycha przebywających w domach pomocy społecznej w ciągu całego roku zawiera poniższy wykres.

Na terenie miasta Wałbrzych funkcjonują 3 domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz przewlekle somatycznie chorych. Oferują one łącznie 127 miejsc.

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Zachodniej 17 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi z siedzibą władz prowincjonalnych w Poznaniu i przeznaczony jest dla 48 osób. Działa na podstawie umowy zawartej z gminą Wałbrzych. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosi 4705,56 zł. W 2022 roku umieszczono w nim 15 mieszkańców Wałbrzycha, 1 osoba zmieniła dom pomocy społecznej ze względu na profil.

Dom Seniora Rusinowa przy Osiedlu Górniczym 19A przeznaczony jest dla 49 osób. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosi 4873,24 zł. W 2022 roku umieszczono w nim łączne 11 mieszkańców Wałbrzycha.

Dom Seniora Biały Kamień przy ul. Andersa 162A otwarty w maju 2021 roku jest stacjonarną placówką pobytu, koedukacyjną, przeznaczoną dla 30 osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekłe somatycznie chorych. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosi 8108,01 zł. W 2022 roku umieszczono w nim łącznie 5 osób.

Ponadto mieszkańcy Wałbrzycha w 2022 roku przebywali łącznie w 62 domach pomocy społecznej na terenie całego kraju, w tym w 19 domach przebywają osoby z zaburzeniami psychicznymi, w 17 domach z upośledzeniem umysłowym, w tym w 5 domach przebywają osoby niepełnoletnie.

Miejsca pobytu mieszkańców Wałbrzycha w Domach Pomocy Społecznej w roku 2022r. (stan na 31.12.2022 r.)

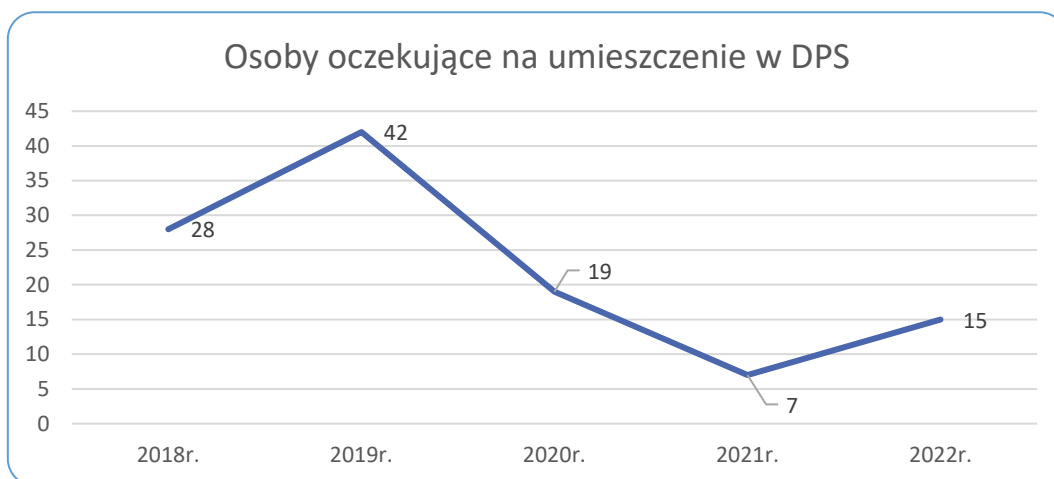
	Umieszczeni w 2022 r.	Zgony lub rezygnacje	Stan na 31.12.2022 r.	Osoby oczekujące
Domy pomocy społecznej w Wałbrzychu				
DPS Dom Seniora Rusinowa	10	9	49	10
DPS na ul. Zachodniej	15	12	48	
DPS Biały Kamień	5	2	30	
Inne domy pomocy społecznej poza Wałbrzychem				
Dla osób somatycznie chorych, starszych	3	3	35	0
Dla osób z zaburzeniami psychicznymi	12	4	72	5
Dla osób z upośledzeniem umysłowym	2	0	40	
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelekt.	2	0	14	0
Razem	49	30	288	15

Na koniec 2022 roku na umieszczenie w domach pomocy społecznej oczekiwało 15 osób, w tym 5 osób z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzeniem umysłowym (3 osoby z postanowienia sądu). W 2022 roku umieszczono 14 osób dorosłych i 2 dzieci chorych psychicznie lub niepełnosprawnych intelektualnie, w tym aż 11 na mocy postanowienia sądu. Łączna liczba umieszczonych osób wynosiła 49 i spadła do liczby osób umieszczonych w 2021 roku o 27 osób.

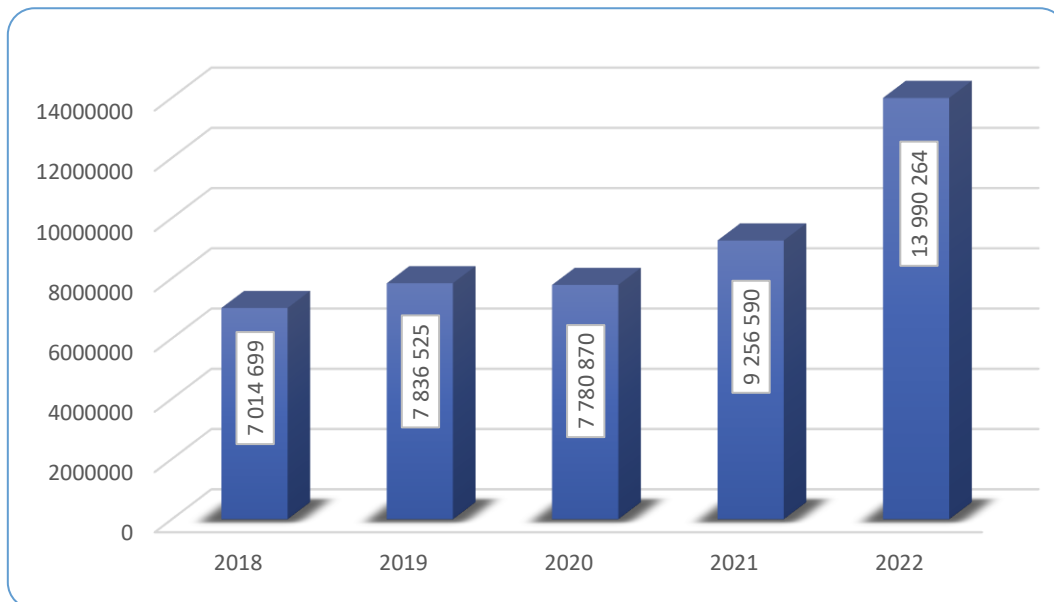
Ośrodek, ze względu na niewystarczające środki finansowe, stara się maksymalnie długo zapewniać pomoc usługową w miejscu zamieszkania lub zapewniać miejsce w mieszkaniach chronionych. Łączny koszt pobytu w domach pomocy społecznej w Gminie Wałbrzych wyniósł 13 990 264,43 zł i wzrósł w stosunku do ubiegłego

roku o 4 733 674 zł. Wzrost wysokości wydatków na pobyt pensjonariuszy spowodowany jest zwiększeniem kosztów utrzymania osób w domach pomocy społecznej,

Koszty utrzymania w poszczególnych DPS oraz kierowane osób ubogich z niskim dochodem spowodowało, że średni miesięczny koszt dopłaty do każdej osoby przebywającej w domu pomocy społecznej w 2022 r. wyniósł 3 654 zł i wzrósł w stosunku do 2021 roku o 818 zł. Wynika z tego, że większość kosztów pobytu w domach pomocy społecznej ponosi gmina, a nie mieszkańcy.

Poniższy wykres obrazuje systematyczny wzrost kosztów pobytu mieszkańców Wałbrzycha w domach pomocy społecznej.

Od listopada 2014 roku, przy ul. Kasztelańskiej działa Dzienny Dom Pomocy, utworzony w ramach Rządowego Programu „Senior Wigor”. Placówka dostosowana jest do pobytu 20 osób w wieku senioralnym, którym zapewnia się żywy i zdrowy, zajęcia rehabilitacyjne, kulturalne, terapeutyczne. W godzinach wieczornych, w DDP działa Klub Seniora skupiający mieszkańców pobliskich dzielnic. Dzienny Dom Pomocy jest placówką filialną Domu Seniora Rusinowa.

Od stycznia 2020 roku funkcjonuje drugi w mieście Dzienny Dom Pomocy Senior Plus. Punkt powstał na parterze kamienicy przy ul. Niepodległości 78 w dzielnicy Podgórze. Remont wykonano dzięki wsparciu finansowemu z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu Senior+ oraz wkładowi własnemu gminy. Na potrzeby seniorów przygotowano zaplecze w postaci dużej sali ogólnej, kuchni i sanitariatów, a także gabinetu pielęgniarstwa. W ramach pobytu seniorzy mają zapewnioną opiekę przez 8 godzin od poniedziałku do piątku, dostęp do specjalistów oraz dwa posiłki. Na potrzeby seniorów zatrudniono terapeutę zajęciowego, animatorów kultury, rehabilitanta, fizykoterapeutę, a także pielęgniarkę. Docelowo w powstałych pomieszczeniach dostosowanych do potrzeb osób starszych może spędzać czas 20 seniorów z Wałbrzycha.

W 2022 roku pozyskano środki w ramach Programu Wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025, edycja 2022 na utworzenie i wyposażenie placówki wsparcia pod nazwą Klub Senior+. Łączny koszt inwestycji wyniósł 200 000,00 zł, w tym środki z budżetu państwa 160 000 zł oraz wkład własny Gminy 40 000 zł. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej jest to ośrodek wsparcia w formie klubu samopomocy. Klub został utworzony zgodnie z Uchwałą Nr LVII/626/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie utworzenia Klubu "Senior+" w Wałbrzychu. Działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Znajduje się w dzielnicy Biały Kamień, zajmuje III piętro budynku Domu Pomocy Społecznej - "Domu Seniora Biały Kamień w Wałbrzychu". Spełnia minimalny standard warunków lokalowych zgodnie z Programem Wieloletnim „Senior+. Powierzchnia użytkowa Klubu obejmuje łącznie 118,29 m² i przeznaczona jest dla 20 osób. Pomieszczenia Klubu stanowią odrębną część budynku i dostosowane są do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych. W budynku znajduje się winda. Klub przeznaczony jest zgodnie z ofertą dla mieszkańców Wałbrzycha w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo, bez względu na płeć i na wykształcenie, pełnosprawnych i niepełnosprawnych, samodzielnych w zakresie czynności samoobsługowych. Oferuje w ciągu tygodnia 20 godzinną ofertę usług w zakresie aktywizacji społecznej, edukacji, kultury i sztuki, sportu i rekreacji, zdrowia i aktywności ruchowej.

W ramach pozyskanych środków doposażono pomieszczenie ogólnodostępne wraz z aneksem kuchennym, salą warsztatową oraz zaaranżowano Salę Doświadczania Świata wyposażoną w światłowodowy projektor, kulę lustrzaną, bezpieczne lustro, łóżko wodne, kolumnę wodną, siedziska, fotel bujany oraz urządzenie do aromaterapii. Zajęcia będą sprowadzały się do pobytu w nastrojowo urządzonej sali, w której w otoczeniu subtelnych dźwięków i magii kolorów oraz zmysłowych zapachów, można poddać się pełnej relaksacji oraz stymulacji wszystkich zmysłów. Sala Doświadczania Świata jest szczególnym miejscem umożliwiającym odmienne podejście terapeutyczne do seniorów, w szczególności do osób z chorobą Alzheimera i innymi rodzajami otępień. Nadrzędnym celem tej koncepcji jest pobudzenie głównych zmysłów: dotyku, wzroku, słuchu, smaku oraz węchu. W ten sposób do układu nerwowego dostarczane są bodźce, które niezwykle korzystnie wpływają na koncentrację, pamięć, a w zależności od celu terapii: uspokajają lub aktywizują do działania. Pobyt w Sali poprawia koordynację wzrokowo-ruchową oraz orientację w przestrzeni, rozwija spostrzegawczość, usprawnia koncentrację na bodźcach słuchowych, aktywizuje zmysł dotyku i równowagi, umożliwia zdobywanie doświadczeń zapachowych.

5 PRACA Z OSOBAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZALEŻNYMI.

Działania skierowane do tej grupy osób prowadzone są w Centrum Wsparcia Socjalnego MOPS. W ramach Centrum, pracę z osobami bezdomnymi w gminie koordynuje Zespół ds. Bezdomnych. Zadaniem zespołu jest minimalizowanie bezpośredniego zagrożenia egzystencji osób bezdomnych oraz przewyciężenia skutków

zjawiska w dalszym działaniu. Ważnym elementem wsparcia osób bezdomnych jest praca socjalna, polegająca na aktywizowaniu osób bezdomnych do podejmowania działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, doprowadzając ostatecznie do wyjścia z bezdomności. Ponadto, prowadzone są działania interwencyjne mające na celu zabezpieczenie osób bezdomnych przed utratą życia i zdrowia. Zespół nadzoruje funkcjonowanie schronisk dla bezdomnych, ponadto ściśle współpracuje w skali całego roku z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi schroniska dla bezdomnych w tym na terenie miasta schroniskiem dla osób bezdomnych prowadzonym przez Stowarzyszenie MARKOT.

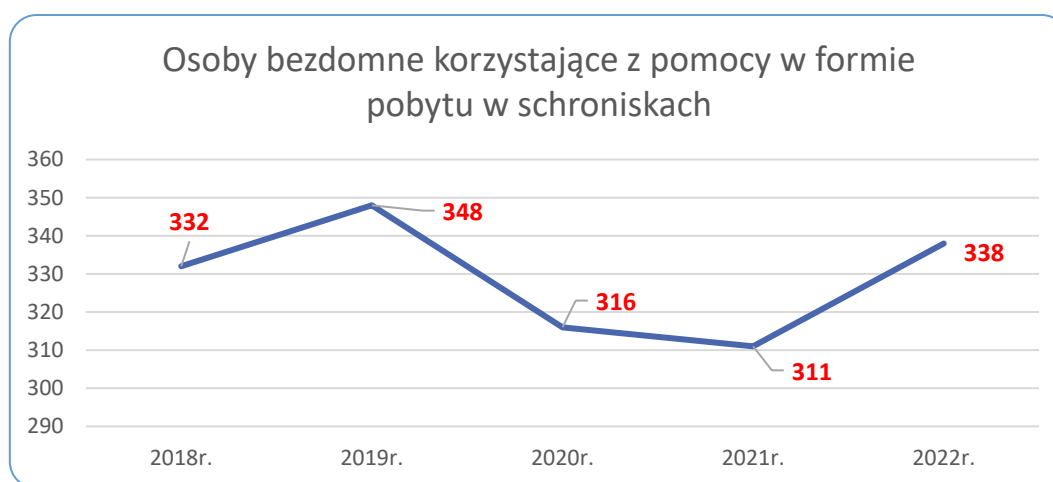
W strukturze Centrum Wsparcia Socjalnego funkcjonują następujące placówki:

- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Pocztowej 22 przeznaczone jest dla 60 mężczyzn. Placówka zapewnia schronienie, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca, osobom bezdomnym, samotnym z terenu miasta Wałbrzycha. W 2022 r. z pobytu w schronisku skorzystało 147 mężczyzn. Placówka pełni funkcję otwartego domu wsparcia dziennego, w którym w ciągu dnia mogą przebywać osoby bezdomne nie będące mieszkańcami domu. Korzystają one z pomocy psychologicznej, terapeutycznej i zabiegów pielęgnacyjno – higienicznych.
- Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży. W 2022 r. z pobytu w placówce skorzystało 51 osób (23 kobiety, 1 mężczyzna, 27 dzieci). W ramach podejmowanych działań kobiety realizowały program usamodzielnienia, korzystały z konsultacji psychologicznych.
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Ogrodowej 2a przeznaczone jest dla 30 kobiet - 30 miejsc. Placówka zapewnia schronienie, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca, osobom bezdomnym, z terenu miasta Wałbrzycha na podstawie decyzji administracyjnej. W 2022 r. z pobytu w schronisku dla bezdomnych kobiet skorzystało 46 kobiet.
- Ogrzewalnia dla bezdomnych, funkcjonuje jako placówka interwencyjna, mająca na celu zabezpieczenie osób bezdomnych, które z różnych przyczyn nie przebywają w schroniskach dla bezdomnych, najczęściej na skutek nieprzestrzegania regulaminu organizacyjnego. Celem wsparcia jest zapobieganie sytuacji zagrożenia życia i zdrowia osób bezdomnych w okresie zimowym. W placówce mogą przebywać osoby będące pod wpływem alkoholu i substancji psychoaktywnych. W sezonie zimowym 2021/2022 placówka funkcjonowała w lokalizacji przy ul. Orkana 55. Natomiast w sezonie zimowym 2022/2023 placówka funkcjonuje w lokalizacji przy ul. Grota – Roweckiego 3. Jest to rozwiązanie tymczasowe. W chwili obecnej realizowana jest inwestycja przy ul. Beethovena, celem uruchomienia Ogrzewalni dla Bezdomnych tj. kontenerów modułowych, które dostosowane będą pod względem standardów, celem utworzenia placówki w nowej stałej lokalizacji. Termin ukończenia inwestycji planowany jest do 31 maja 2023 r. Placówka zapewnia nocleg w godzinie od 19:00 do godziny 07:00. W roku 2022 r. z pobytu w ogrzewalni skorzystało łącznie 138 osób.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Ogrodowej 2a, przeznaczony jest dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W ramach działania placówki udzielana jest natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, poradnictwo socjalne, prawne. W sytuacjach uzasadnionych udzielana jest pomoc w formie schronienia do 3 miesięcy. W 2022 r. ze wsparcia w formie pobytu w hostelu skorzystało 69 osób (w tym 47 osób dorosłych i 22 dzieci).

W związku z napaścią Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, tym samym podjęciu działań wojennych wobec narodu ukraińskiego, wobec ucieczki wielu rodzin z obszarów walk zbrojnych, Gmina Wałbrzych podjęła się działań przyjęcia uchodźców poprzez zapewnienia schronienia i podstawowej pomocy humanitarnej. Ośrodek zapewniał wsparcie i pomoc w początkowej fazie pobytu w Polsce obywateli Ukrainy, poprzez tymczasowe

zakwaterowanie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej do chwili skierowania do właściwego miejsca pobytu. W roku 2022 r z pobytu w palcówce skorzystało 20 rodzin – 50 osób. W trakcie pobytu wszyscy obywatele Ukrainy objęci byli wsparciem pracownika socjalnego, psychologa. Podczas pobytu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, udzielono wsparcia psychologicznego, ustalono sytuację oraz potrzeby osób indywidualnych oraz rodzin. Udzielano informacji dotyczących najbliższych sklepów, kursów językowych, procedur urzędowych, dostępnej opieki zdrowotnej.

Mieszkania chronione przy ul. Ogrodowej 2a – 7 mieszkań wspieranych dla 23 osób; 1 mieszkanie treningowe ul. Piotra Skargi – 4 miejsca. Pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającą pieczę zastępczą. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub pobytu w okresie oczekiwania na umieszczenie w placówkach typu DPS, ZOL itp. W 2022 r. z pobytu w mieszkaniu chronionym wspieranym skorzystało 57 osób (19 kobiety i 38 mężczyzn), natomiast w mieszkaniu chronionym treningowym 6 osób.

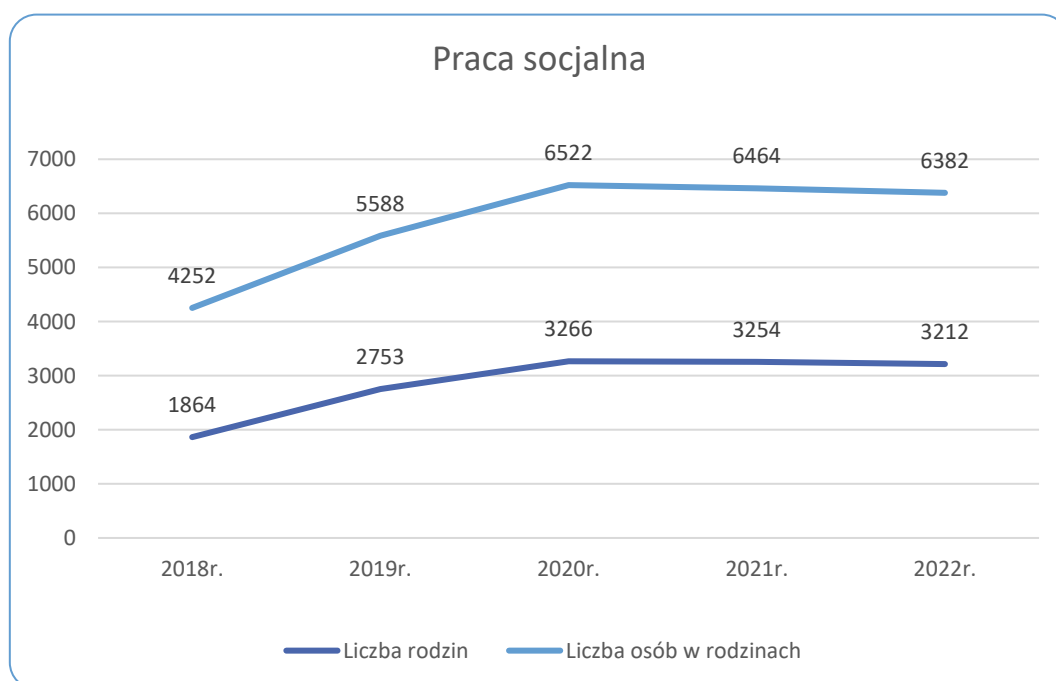
6 PRACA SOCJALNA I ZADANIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH.

Skuteczne pomaganie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, pozostającym w trudnych sytuacjach życiowych, wymaga indywidualnego podejścia, które wykorzystuje metody adekwatne do zdiagnozowanego problemu.

Jedną z form pomagania jest praca socjalna, którą należy rozumieć jako zespół umiejętności powiązanych ze sobą i zaplanowanych działań prowadzonych przez wykształconych pracowników socjalnych we współpracy z osobą wspieraną. Służyć ma rozwiązywaniu problemów społecznych, zapobieganiu ich natężeniu oraz aktywizowaniu jednostek i grup samopomocy. Praca socjalna to działalność profesjonalna polegająca na udzielaniu pomocy jednostkom, grupom lub społecznościom we wzbogacaniu lub odbudowywaniu ich zdolności społecznego funkcjonowania oraz na tworzeniu sprzyjających warunków społecznych. Zadaniem pomocy społecznej jest także podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków marginalizacji społecznej osób oraz rodzin i jest świadczona bez względu na dochód, nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy, prowadzona przez pracowników socjalnych w Zespołach Pracy Socjalnej oraz Centrum Wsparcia Socjalnego.

W tym trudnym społecznie czasie jakim jest wojna w Ukrainie oraz w dalszym ciągu pandemia COVID-19 okazało się, że pracownicy socjalni stanęli w obliczu konieczności wspierania emocjonalnego osób przeżywających silne kryzysy zagrożenia życia i zdrowia – swojego lub bliskich. Profesjonalne działania w tym obszarze wymagały umiejętności pracy terapeutycznej i psychologicznej. Praca socjalna w obliczu kryzysu postawiła wymagania merytoryczne i organizacyjne. Wojna oraz izolacja wywołana pandemią wprost wpisały się w definicję sytuacji kryzysowej. Przed pracownikami socjalnymi postawiono potrzebę bieżącej realizacji zadań w warunkach „specjalnych”. Pracownicy rozeznając sytuację konkretnych osób udzielali im pomocy emocjonalnej, materialnej, informacyjnej oraz wskazywali możliwości działania. Na przestrzeni 2022 zmienił się charakter świadczonej pomocy dla uchodźców z akcyjnej na integrującą społeczność polską i ukraińską.

W 2022 roku liczba osób i rodzin wymagających wsparcia w formie pracy socjalnej ze względu na problemy związane m. in.: z uzależnieniami, przemocą, zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością oraz długotrwałą i ciężką chorobą itp. pozostała na tym samym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Poniższy wykres obrazuje coroczny wzrost liczby rodzin i osób w rodzinach objętych pracą socjalną w stosunku do lat ubiegłych. Prowadzenie pracy socjalnej, w zależności od złożoności problemów występującego u osoby lub w rodzinie wymaga od pracowników socjalnych kompleksowego ich rozwiązywania i pochłania zdecydowanie więcej czasu niż rozpatrywanie wniosków o udzielenie wyłącznie pomocy finansowej. Poniżej przedstawiono liczbę rodzin i liczbę osób w tych rodzinach, w których prowadzona jest praca socjalna. Zaznaczyć należy, że w 1192 rodzinach udzielono pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej.

Od kilku lat można zauważyć tendencję spadkową rodzin korzystających ze świadczeń finansowych, natomiast wzrasta liczba rodzin objętych pracą socjalną. W roku 2022 nastąpił kolejny wzrost, w stosunku do roku 2021 jest większy o kolejne 6,8 %.

Praca socjalna w latach 2018-2022, przedstawiona wraz ze jej wskaźnikiem, obliczanym jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin/osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%.

	2018	2019	2020	2021	2022
Wskaźnik pracy socjalnej	55,51%	93,00%	111,32%	120,83%	126,91
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	3 358	2 960	2 934	2 693	2 531
Praca socjalna ogółem	1 864	2 753	3 266	3 254	3 212

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej od wielu lat realizują działania podejmowane ze społecznością lokalną, w celu aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów występujących w środowisku. Działania, wraz z dokumentacją fotograficzną, podejmowane na rzecz społeczności lokalnej opisane są w załącznikach.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nadal bardzo aktywnie wspierał spółdzielnie socjalne działające od 2018 r., tj.:

1. Spółdzielnia socjalna „Nasze Wsparcie”, która zajmuje się świadczeniem usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy, a są jej pozbawione. Obecnie spółdzielnia realizuje na zlecenie ośrodka usługi bytowe dla osób przebywających w mieszkaniach chronionych.
2. Spółdzielnia socjalna „Zielony Zakątek”, świadczy usługi w zakresie utrzymania czystości w parkach, lasach i terenach miejskich, segregacji śmieci. Pracownicy spółdzielni bardzo aktywnie wspierali pracę ogzewalni prowadzonej dla osób bezdomnych.
3. Przedsiębiorstwo społeczne „7NieBo” Sp. z o.o. Kreatywny kobiecy biznes, którego celem jest powrót do aktywności na rynku pracy kobiet wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zajmuje się szyciem toreb, plecaków, worków, saszetek, pościeli, zarówno dla klientów indywidualnych jak i firm i organizacji. Tworzone produkty są najwyższej jakości, ekologiczne i modne. Wszystkie produkty można spersonalizować według własnych wymagań.

7 POMOC NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W RAMACH WOLONTARIATU/PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”.

Wolontariat organizowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu był uzupełnieniem pomocy świadczonej w oparciu o ustawę o pomocy społecznej. W zainteresowaniu wolontariuszy pozostawały osoby zależne tj. niepełnosprawne oraz w podeszłym wieku, które własnym staraniem nie były w stanie przezwyciężyć rodzących się problemów życia codziennego. Wolontariat w MOPS ukierunkowany był na tworzenie warunków godnego funkcjonowania w społeczeństwie grup i osób zależnych oraz na promowanie innowacyjnych form wsparcia. Wolontariat odpowiadał zdiagnozowanym potrzebom i stanowił ważny element sieci wsparcia społecznego, tworzonego w ramach samoorganizacji środowiska lokalnego, ukierunkowanego na bezinteresowną pomoc drugiemu człowiekowi. Dotychczasowe doświadczenie, jak również rozpoznanie dokonane przez pracowników socjalnych potwierdziły duże zainteresowanie wolontariatem ze strony środowisk wymagających wsparcia.

Pomoc w formie robienia zakupów seniorom, osobom w kwarantannie i wyprowadzania psów na spacer została zainicjowana 16.03.2020 roku w ramach akcji „#Przyjaciele z Wałbrzycha”, a 20.10.2020 roku przystąpiliśmy do Ogólnopolskiego Programu „Wspieraj Seniora”, który w 2022 roku nosił nazwę „Korpus Wsparcia Seniorów”. Program skierowany był do seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mieli problem z samodzielnym funkcjonowaniem z uwagi na stan zdrowia lub mieszkali z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. W ramach programu realizowane były dwa moduły.

Celem Modułu I było zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznanych na terenie gminy potrzeb mieszkańców. W ramach modułu kontynuowano wsparcie społeczne – wolontariat tj. wspólne spacery, zakupy, pomoc seniorom na kwarantannie oraz rozmowy z koordynatorem na temat przebiegu świadczonej usługi wsparcia, jak również w celu określenia potrzeb seniora, utrzymywano stały kontakt telefoniczny z seniorami. Ułatwiano dostępność do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej m.in. umawiano wizyty lekarskie, pomagano w transporcie na szczepienie bądź na wizytę u lekarza, towarzyszono podczas wizyt u lekarza. Proponowano wsparcie psychologiczne, w czynnościach dnia codziennego, dostarczano zakupy, ciepłe posiłki, świadczone pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.

W roku 2022 z tych form pomocy skorzystało łącznie 230 seniorów. 975 razy udzielono wsparcia społecznego, 795 razy wsparcia w czynnościach dnia codziennego, 25 razy ułatwiono dostępność do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej, 20 razy udzielono także wsparcia specjalistycznego – psychologicznego. W ramach pomocy zakupowej, rozeznania potrzeb seniorów i osób na kwarantannie, zorganizowania pomocy wolontariusza, udzielenia informacji na zapytania seniorów, przeprowadzono łącznie 2490 rozmów telefonicznych. Oprócz tego odbywały się wizyty w miejscu zamieszkania seniorów w zależności od zgłoszonych potrzeb. W celu realizacji pomocy seniorom zawarto porozumienia wolontariackie z 43 wolontariuszami. Najbardziej aktywni wolontariusze otrzymali hologramy, uprawniające do darmowego parkowania pojazdów na parkingach i placach należących do ZDKiUM.

Wolontariusze zaangażowali się w dodatkowe działania na rzecz swoich podopiecznych m.in. dostarczyli seniorom upominki z okazji Dnia Babci i Dziadka, kartki świąteczne wykonane przez dzieci ze świetlic środowiskowych, brali udział w konkursie pod nazwą „Majówka z krzyżówką i planszówką”. W czerwcu natomiast ruszyła na nowo ubiegłoroczna akcja „Podaruj seniorowi jeden dzień wakacji”, w czasie której wolontariusze wraz z seniorami wspólnie spędzali czas na spacerach, odwiedzali ciekawe miejsca. Przy wsparciu finansowym Fundacji „Merkury” oraz Korpusu Solidarności, udało się zorganizować 27 sierpnia br. II Piknik Wolontariatu, w którym uczestniczyli wolontariusze działający przy MOPS Wałbrzychu. Wolontariusze dzięki pozyskanym w ramach grantu środkom pieniężnym z Fundacji „Merkury”, zorganizowali akcję i założyli ogrodową szklarnię „Sami hodujemy i zdrowo jemy” przy Centrum Wsparcia Socjalnego w Wałbrzychu. Uczestnicy zakupili sadzonki warzyw, ziół i owoców, które wspólnie zasadzili. Dzięki wielopokoleniowej integracji uczestnicy wspólnie dbali o rośliny, wykorzystując je w codziennej diecie. Włączali się także do działań podejmowanych przez Komendę Miejską Policji „Senior online” zachęcając do uczestnictwa w spotkaniach online, dotyczących skutecznych metod zapobiegania oszustwom oraz akcji ZUS „Bezpiecznie, zdrowo, bezgotówkowo” zachęcającej do założenia konta w banku, aby zwiększyć bezpieczeństwo funduszy które posiada senior. W październiku 2022r. zorganizowane zostały „Jesienne międzypokoleniowe warsztaty”. Podczas warsztatów wolontariusze, dzieci i seniorzy, przygotowali jesienne kompozycje w formie stroików. W grudniu 2022 r. wolontariusze zorganizowali akcję „Zostań Świętym Mikołajem”. 150 paczek z drobnymi świątecznymi upominkami i żywnością trafiło do wałbrzyskich seniorów objętych pomocą zakupową w ramach

programu Korpus Wsparcia Seniorów. Obdarowani zostali również mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej na terenie Wałbrzycha oraz seniorzy z Centrum Wsparcia Socjalnego.

Wspólnie z organizacjami pozarządowymi współorganizowaliśmy Galę Wolontariatu - „Moc Pomocy”, w której wzięło udział blisko 200 osób z wałbrzyskiego środowiska wolontariuszy. Dzieliliśmy się także podczas spotkań z innymi ośrodkami „Dobrymi praktykami wolontariatu”.

Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy we wsparcie na rzecz seniorów Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu otrzymał również certyfikat „Miejsce przyjazne wolontariuszom”. Wolontariusze zaangażowali się również w akcję „Wigilia” pomagając w pakowaniu oraz rozwożeniu 2000 sztuk tzw. pakietów świątecznych dla potrzebujących, które zawierały potrawy wigilijne.

Wszystkie działania podejmowane przez wolontariuszy z grupy #Przyjaciele z Wałbrzycha wynikają z potrzeby wsparcia i chęci pomocy innym. W 2022 roku prowadzono spotkania i nabory wolontariuszy, rozpowszechniano ulotki, plakaty, citylighty, dotyczące udziału w programie, prowadzono stronę na portalu społecznościowym Facebook, gdzie na bieżąco dodawane były informacje dotyczące podjętych działań w ramach wolontariatu.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w ramach wolontariatu działa Wałbrzyski Telefon Senioralny – miejska linia telefoniczna dla seniorów i co równie ważne, prowadzona przez wałbrzyskich seniorów - wolontariuszy, którzy dyżurują od poniedziałku do czwartku w godz. 10:00 – 14:00 . Telefon Senioralny służy wszystkim seniorom, którzy potrzebują pomocy w uzyskaniu porady, informacji, ale także mają możliwość porozmawiać, podzielić się swoimi troskami. W 2022 r, przy Wałbrzyskim Telefonie Senioralnym dyżur pełniło 12 seniorów – wolontariuszy. Oprócz nich raz w miesiącu dyżurowali także specjaliści: psycholog, terapeuta uzależnień, radca prawny oraz pracownik socjalny.

W ramach Modułu II, którego celem było poprawienie bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów w wielu 65 lat i więcej poprzez dostęp do tzw. opieki na odległość, wsparcie kierowane było do osób, borykających się z problemami dotyczącymi samodzielnego funkcjonowania ze względu na stan zdrowia, prowadzących głównie samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

W okresie od 1.04.2021r. - 31.12.2022 r. zakupiono 184 tzw. „opaski bezpieczeństwa” (w okresie od 1.04.2022 do 30.11.2022 seniorzy korzystali ze 100 opasek, w grudniu zakupiono dodatkowo 84 opaski) wyposażone w przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe. Z pomocy w takiej formie skorzystało 213 osób (w tym 164 kobiety). Średni wiek użytkownika opaski wynosił 78 lat. W celu zapewnienia obsługi systemu w okresie sprawozdawczym opłacono łącznie 984 abonamenty. Przy użyciu opaski bezpieczeństwa wykonano 288 połączeń z dyspozytorem teleopieki, z czego 22 zgłoszenia zakończyły się wezwaniem służb ratowniczych. Pozostałe zgłoszenia zakończyły się udzieleniem wsparcia w zależności od sytuacji m.in. poprzez wsparcie emocjonalne telefonicznie lub poproszenie o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), Wsparcia udzielali także pracownicy socjalni.

Z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację I Modułu przyznano kwotę 252 666,69 zł, natomiast wydatkowano 161 102,63 zł, a na realizację Modułu II przyznano kwotę 202 442,17zł, natomiast wydatkowano 156 880,93 zł.

7.1 ASYSTENT OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

W 2022 roku po raz kolejny przystąpiono do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, pozyskując środki finansowe na ten cel w kwocie 1 059 686,46 zł. Program ma na celu zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Program zapewnia świadczenie usług asystenta dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wymagających wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej polegają na pomocy w :

1. wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe),
2. zakupach z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
3. załatwianiu spraw urzędowych nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami, korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy), wykonywaniu czynności dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprawdzaniu ich do lub z placówki oświatowej.

Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci asystenta osobistego, nie ponosi odpłatności za tę usługę.

W celu prawidłowej realizacji zadania ogłoszony został otwarty konkurs ofert, na podstawie którego wyłoniono zleceniobiorcę zadania, czyli Spółdzielnię Socjalną „Nasze Wsparcie”.

W 2022 roku 29 asystentów osobistych objęto wsparciem 40 osób z niepełnosprawnością.

7.2 OPIEKA WYTCNIENIOWA

W 2022 roku przystąpiono do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa – edycja 2022”, pozyskując środki finansowe na ten cel w kwocie 391 680,00 zł. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem

o niepełnosprawności, osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Program zapewnia w odniesieniu do rozwiązań systemowych wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem równoważnym oraz wsparcie finansowe gmin/powiatów w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej; w odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów osób z niepełnosprawnością czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację oraz wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki poprzez wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne. Istotne było również podniesienie poziomu kompetencji dotyczących wsparcia osoby niepełnosprawnej poprzez naukę technik wspomagania, pielęgnacji, prowadzenia działań rehabilitacyjnych w warunkach domowych oraz objęcie specjalistycznym poradnictwem w zakresie psychologicznych i społecznych aspektów wsparcia osób z niepełnosprawnością, zagadnienia profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia.

W celu prawidłowej realizacji zadania ogłoszony został otwarty konkurs ofert, na podstawie którego wyłoniono zleceniobiorcę zadania, czyli Spółdzielnię Socjalną „Nasze Wsparcie”.

W 2022 roku opieką wytchnieniową objęto 45 opiekunów sprawujących opiekę nad osobami z niepełnosprawnością oraz podjęto współpracę z 40 opiekunami wytchnieniowymi.

8 POMOC CUDZOZIEMCOM

W dniu 24 lutego 2022 roku w wyniku zbrojnej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę obywatele Ukrainy w trosce o bezpieczeństwo masowo zaczęli przekraczać granicę z Polską z zamiarem pobytu w naszym kraju. W gminie Wałbrzych pierwsi obywatele Ukrainy pojawili się w dniu 26 lutego 2022 roku i zostali zakwaterowani w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w dniu 3 marca 2022 roku utworzono Punkt Informacyjny, w którym dyżurowały osoby przekazujące obywatelom Ukrainy niezbędne informacje umożliwiające im legalizację pobytu, pośredniczące w zakwaterowaniu, nadaniu numeru PESEL, pomagające w zrealizowaniu wszelkich formalności związanych m.in. z dopełnieniem obowiązku zameldowania i możliwości zapisania dzieci do jednej z wałbrzyskich szkół, informujące o możliwości zatrudnienia oraz zapewnieniu niezbędnych artykułów pierwszej potrzeby. Zapewniono opiekę nad dziećmi w trakcie dopełniania formalności przez osoby dorosłe. Jednocześnie otworzono w pobliżu Ośrodka przy ul. Gdańskiej punkt bezpłatnego wydawania odzieży, artykułów chemicznych oraz żywności, do którego osoby przybyłe z Ukrainy kierowali m.in. pracownicy socjalni. Przygotowano wszelkie informacje w języku ukraińskim, w trakcie działalności Punktu obecni byli tłumacze języka ukraińskiego, psycholog, prawnik, pracownicy Urzędu Miejskiego, Powiatowego Urzędu Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wolontariusze. Sprawne zorganizowanie pomocy wpłynęło na zapewnienie wszystkim obywatelom Ukrainy zakwaterowania w m.in. w Hali Wałbrzyskich Mistrzów, w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii oraz w wałbrzyskich hotelach i mieszkaniach prywatnych. Stworzono bazę danych, w której skrupulatnie nanoszono wszystkie informacje od osób proponujących zakwaterowanie oraz udzielenie innej

pomocy. W każdym z miejsc zakwaterowania działalność wspierającą obywateli Ukrainy poczyniwszy od marca do końca 2022 roku prowadzili pracownicy socjalni oraz psychologzy i pedagodzy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu.

W dniu 8 marca przyjęto pierwszych obywateli Ukrainy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, którym zapewniono całodzienne zakwaterowanie oraz wyżywienie, pomoc psychologiczną i prawną. Od 14 marca w placówkach wsparcia dziennego MOPS dzieci z Ukrainy oprócz zorganizowanych zajęć opiekuńczo-wychowawczych, rozpoczęły systematyczną i bezpłatną naukę języka polskiego.

W dniu 18 marca 2022 roku zaczęły wpływać pierwsze wnioski od obywateli Ukrainy o pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, leki, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. W 2022 roku tą formą pomocy objęto 2750 osób w 1488 rodzinach.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt jest uznawany za legalny zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Uprawnionym obywatelom Ukrainy udzielono w 2022 roku pomocy w formie:

- zasiłków okresowych – 297 rodzin (307 osób),
- zasiłków stałych – 1 osoba,
- zasiłków celowych na interwencyjny zakup niezbędnych artykułów, których nie można było zapewnić w ramach prowadzonego magazynu – 3 rodziny,
- posiłki – 286 dzieci z 187 rodzin,
- sprawienie pochówku – 1 osoba,
- pomocy psychologicznej – 161 osób.

W ramach obowiązujących przepisów MOPS występował o ustanowienie opiekunów tymczasowych w przypadku dzieci, które przyjechały z Ukrainy i nie posiadały w Polsce rodziców, ani innych prawnych opiekunów, którzy mogliby sprawować nad nimi opiekę. Na podstawie złożonych wniosków i prawomocnych postanowień Sądu Rejonowego w Wałbrzychu na dzień 31.12.2022 r. 26 dzieci nadal objętych było formalną opieką tymczasową, w przypadku 38 dzieci opieka ta ustała w związku z uzyskaniem przez nich pełnoletności lub została zakończona w wyniku powrotu dzieci do Ukrainy.

W 2022 roku przyznano pomoc dla obywateli Afganistanu oraz Białorusi, która miała na celu wspieranie procesu ich integracji. Pomocą objęto 2 rodziny z Afganistanu posiadające status uchodźcy, w których łącznie było 5 osób (3 osoby dorosłe i 2 dzieci). Rodziny zwróciły się z wnioskami o objęcie pomocą integracyjną i realizowały indywidualne programy integracji określające wysokość, zakres oraz formę pomocy, w zależności od ich sytuacji życiowej, a także określone zobowiązania. Pomocą objęto również 1 dorosłego obywatela Białorusi, który posiadał ochronę uzupełniającą i również realizował indywidualny program integracji. Zarówno rodziny z Afganistanu jak i obywatel Białorusi podjęli działania we współpracy z pracownikami socjalnymi zmierzające do całkowitego usamodzielnienia się. Wszystkie osoby dorosłe rozpoczęły naukę języka polskiego, 3 osoby podjęły zatrudnienie na umowę o pracę, 2 dzieci uczęszcza na zajęcia do żłobka oraz przedszkola,

wszyscy korzystają z opieki zdrowotnej, swobodnie poruszają się po mieście, mają zapewnione mieszkanie (2 rodziny zamieszkują w lokalu komunalnym otrzymanym z zasobów Gminy, za który regularnie wnoszą opłaty, 1 osoba zamieszkuje w wynajętym przez siebie lokalu, który samodzielnie opłaca). Sukcesywnie realizowano zapisy zawarte w indywidualnych planach integracji, rodziny objęto specjalistycznym poradnictwem oraz zapewniono świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie kosztów związanych z nauką języka polskiego.

9 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kierując się zasadą subsydiarności w 2022 r. nawiązywał współpracę z wieloma organizacjami pozarządowymi, która polegała m.in. :

- zleceniu organizacją pozarządowym oraz podmiotom, realizowania zadań publicznych tj. „Opieka wytchnieniowa” czy „ Asystent osoby niepełnosprawnej;
- działaniach nakierowanych na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej na rzecz osób starszych;
- prowadzeniu oraz udziału w różnych inicjatywach na rzecz mieszkańców Wałbrzycha;
- współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie zlecenia zadań publicznych dot. rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Organizacje pozarządowe w ramach współpracy udzielały wsparcia zarówno w formie finansowej jak i niefinansowej.

We współpracy z Fundacją Ekonomii Społecznej i Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych prowadzone były w Centrum Aktywności Lokalnej warsztaty edukacyjne dla kierowników działów i zespołów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej pn. „Instytucja ucząca się”. Warsztaty odbywały się średnio co dwa miesiące i każdorazowo prowadził je inny kierownik opracowując wybrany przez siebie temat. Poruszane zagadnienia były ściśle związane z wykonywanymi obowiązkami służbowymi, rozwojem osobistym i zarządzaniem zasobami ludzkimi.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu prowadzony był wolontariat. Wolontariusze angażowali się w pomoc na rzecz osób poszkodowanych wojną na Ukrainie organizując zbiórkę odzieży, żywności, zabawek dla dzieci. Wolontariusze także aktywnie angażowali się w działania na rzecz seniorów, w tym akcje podejmowane przez podmioty i instytucje działające na terenie naszego miasta. W celu integracji środowiska wolontariuszy przy wsparciu finansowym Fundacji „Merkury” oraz Korpusu Solidarności udało się zorganizować II Piknik Wolontariatu, w którym uczestniczyli wolontariusze działający przy MOPS w Wałbrzychu. Zorganizowano wiele akcji oraz wydarzeń, których celem było m.in.: pozyskanie nowych wolontariuszy. Wspólnie z organizacjami pozarządowymi współorganizowaliśmy Galę Wolontariatu - „Moc Pomocy”, w której wzięło udział blisko 200 osób z wałbrzyskiego środowiska wolontariuszy. Wolontariusze skupieni wokół # Przyjaciele z Wałbrzycha zorganizowali akcję „Zostań Świętym Mikołajem”. Ponadto wolontariusze zaangażowali się w akcję przygotowania i rozwiezienia posiłków wigilijnych mieszkańcom miasta, a w szczególności seniorom. Dzięki przystąpieniu do Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego Korpusu Solidarności, wolontariusze i koordynatorzy mieli możliwość skorzystania z bonów edukacyjnych, które mogli wykorzystać na rozwój swoich zainteresowań i umiejętności. Wśród wolontariuszy znajdowali się przedstawiciele Regionalnego Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacji Rozwoju Ekonomii Społecznej, Związku Harcerstwa Polskiego oraz pracownicy MOPS.

W ramach międzynarodowej akcji „One Billion Rising – Taniec Przeciwko Przemocy” przedstawicielki instytucji miejskich – Urzędu Miasta, szkół, Ośrodka Pomocy Społecznej, Kongresu Kobiet, wykonały taniec manifestując tym samym sprzeciw i niezgodę na wszelkie przejawy przemocy. Równolegle można było skorzystać z poradnictwa specjalistycznego w zorganizowanym przez Dział Profilaktyki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Punktu informacyjno – konsultacyjnego, w którym rozdawane były ulotki i biuletyny informacyjne z zakresu profilaktyki przemocy oraz silikonowe bransoletki z białą wstążką i hasłami antyprzemocowymi. W grudniu 2022 roku odbył się happening „Marsz Białej Wstążki” z udziałem instytucji pomocowych (Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicielei Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji), stowarzyszeń, Wałbrzyskiej Rady Kobiet, szkół, świetlic środowiskowych, Klubu Seniora i mieszkańców Wałbrzycha. Happening ma na celu okazanie sprzeciwu na wszelkie przejawy przemocy. Poprzez przygotowanie hasła antyprzemocowych i rozdawanie Wałbrzyszanom silikonowych bransoletek, uczestnicy marszu solidaryzują się z osobami, które doświadczają przemocy i manifestują swój sprzeciw na przemoc.

Stowarzyszenie „Radość życia” na przełomie września i października organizuje Wałbrzyskie Senioralia zapraszając do współpracy Dział Profilaktyki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Specjaliści działu, realizując autorską kampanię „Widzę, Słyszę, Reaguję” prowadzili w tym czasie wykłady edukacyjne z seniorami na temat zjawiska przemocy, bezpieczeństwa w domu i w sieci, mądrego i bezpiecznego reagowania na przemoc oraz udzielają informacji na temat instytucji udzielających pomocy w tym zakresie. Prowadzili warsztaty oddechowe połączone z relaksacją oraz konsultacje indywidualne, a terenie realizowane były Spotkania Pod Parasolem, gdzie seniorzy mogli otrzymać materiały edukacyjno – informacyjne w formie biuletynów, materiały promocyjne działu oraz porozmawiać na temat profilaktyki przemocy.

Pracownicy Działu Wspierania Rodziny podejmowali działania na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży objętych wsparciem. Współorganizowali imprezy, realizowali projekty inetergracyjno-edukacyjne. Prowadzono zajęcia edukacyjne, warsztaty ekologiczne. Swoje spotkania kontynuowały grupy wsparcia: „Dobrostan”, „Spotkania na Niebiesko”, „Liga Mistrzów”. Pracownicy Działu zaangażowali się w promocję i wspieranie idei wolontariatu. Podejmowane aktywności odbywały się przy współpracy różnych instytucji miejskich oraz organizacji pozarządowych tj. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej (7 Niebo, Zielony Zakątek, Nasze Wsparcie), Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Fundacja Merkury, Fundacja Lady Lashes. W ramach projektu socjalnego „W górach jest wszystko, co kocham”, podjęto współpracę z sponsorami tj. Firmą „Tatromaniak”, „Osada Czerwone Wierchy”, członkami Stowarzyszenia „Lady Shadow”, grup: „Vulcaneria Wrocław”, „Angry Wolf FG Wałbrzych”, „Bractwo Motocyklowe Wałbrzych”, „Rebels of Road MC”.

Dział Pieczy Zastępczej w roku 2022 kontynuował współpracę z Fundacją EY z Warszawy w ramach trwającej kampanii społecznej pn. „Dołącz do nas – zostań rodziną zastępczą”. Dzięki otrzymanemu wsparciu udało się zrealizować szereg działań promujących ideę rodzicielstwa zastępczego, m.in. oklejenie autobusu komunikacji miejskiej reklamą rodzicielstwa zastępczego, przeprowadzenie kampanii medialnej czy rozpowszechnienie spotu reklamowego rodzicielstwa zastępczego (produkcja z 2021 r.). Dzięki współpracy z Fundacją EY udało się również zorganizować wymarzone paczki świąteczne dla 30 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w ramach „Akcji Świątecznej Fundacji EY”.

Kolejnym działaniem w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi jest udział w projekcie przygotowanym przez Stowarzyszenie Radość Życia pn. „Świadomie tworzymy lokalną rzeczywistość” z programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy (udział 3 rodzin zastępczych) oraz w projekcie pn.

„Działamy pełni pasji i radości” z programu NOWEFIO (udział 8 rodzin zastępczych). Działania projektu nakierowane były na integrację seniorów z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, m.in. wspólne inicjatywy, rozwijanie pasji, spędzanie aktywnie czasu wolnego.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego organizował akcję edukacyjną zainicjowaną przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, jej celem jest edukowanie najmłodszych w obszarze bezpiecznego korzystania z internetu. Program imprezy nawiązuje do fabuły edukacyjnego serwisu internetowego www.sieciaki.pl. W tym roku dodatkową atrakcją była wizyta pracownika Pogotowia Ratunkowego, który udzielił instruktażu pierwszej pomocy oraz zaprezentował wnętrze i wyposażenie ambulansu. Współpraca ZPWD ze stowarzyszeniem O!Kultura przyczyniła się do zorganizowania audycji muzycznej dla najmłodszych, pt.: „Świat muzyką malowany” przygotowaną przez artystów Filharmonii Sudeckiej. Pracownicy fundacji Polki Mogą Wszystko pomogli obdarować paczkami świątecznymi aż 75 podopiecznych ZPWD, a w ramach projektu „Bezpieczna przystań” mogliśmy zorganizować działania terenowe podczas wakacji dla 50 osobowej grupy dzieci polskich i ukraińskich. Zespół Placówek Wsparcia Dziennego wraz ze stowarzyszeniem „Przyjazny Stary Zdrój” oraz działającą przy stowarzyszeniu społecznością ukraińską zorganizowali międzypokoleniową polsko - ukraińską zabawę andrzejkową. Ponadto zorganizowano „Mikołajki”, „Spotkania Wielkanocne”, „Dzień Matki”, „Dzień Dziecka”, „Wielkanocny kiermasz charytatywny”, podczas którego zebrano środki na pomoc zwierzętom z terenów objętych wojną w Ukrainie. Celem uczestnictwa w takich inicjatywach jest integracja mieszkańców z naszego miasta, wspieranie inicjatyw społecznych, a przede wszystkim dostarczanie bodźców emocjonalnych, sprzyjanie aktywności wychowanków, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie.

Dzięki współpracy z fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej zorganizowano korepetycje dla ponad 50 uczniów przybyłych z Ukrainy oraz warsztaty kulinarne Zero Waste i warsztaty ogrodnicze dla prawie 40 dzieci ukraińskich.

Współpraca z fundacją Polska Fala przyczyniła się do przekazania 13 laptopów najbardziej potrzebującym uczniom polskim i ukraińskim.

Sport, Kultura, Rekreacja i turystyka stanowi niezbędny czynnik wszechstronnego rozwoju, potęguje oddziaływania wychowawcze i usprawniające, poprzez kształtowanie takich cech charakteru jak: zdyscyplinowanie, poczucie odpowiedzialności, wytrwałości i wiary we własne siły. Sport, kultura fizyczna działa na organizm ludzki w trzech aspektach; fizjologicznym, psychicznym, społeczno-wychowawczym. Sport, wychowanie fizyczne oraz wszelka inna aktywność ruchowa, czy to w zakresie rekreacji czy rehabilitacji jest jednym z istotniejszych elementów życia osób niepełnosprawnych. Podstawowym zadaniem rehabilitacji jest usprawnienie jednostki pod względem fizycznym, umysłowym, psychicznym lub społecznym i obejmuje szereg oddziaływań natury pedagogicznej i społecznej mających za cel przywrócenie w miarę możliwości jednostce niepełnosprawnej możliwości funkcjonowania w społeczeństwie. Dofinansowaniem objęto 520 osób z niepełnosprawnością zrzeszonych w 9 organizacjach pozarządowych. Środki Funduszu zostały przeznaczone na wycieczki krajoznawczo – turystyczne, imprezy integracyjne, zajęcia kulturalne i edukacyjne, spartakiady oraz konkursy rozwijające zainteresowania osób z niepełnosprawnością. W 2022 roku dofinansowanie udzielane było do 60% kosztów przedsięwzięcia nie więcej jednak niż 10 000,00 zł dla danej organizacji, stowarzyszenia czy fundacji.

Zespoły Pracy Socjalnej współpracowały z Zarządem Rejonowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – kierowanie klientów do magazynu żywności, Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych – kierowanie osób bezrobotnych oraz niepełnosprawnych do

projektów, Spółdzielnia „Zielony Zakątek” – kierowanie do podjęcia zatrudnienia, Feniks – kierowanie osób niepełnosprawnych do objęcia wsparciem w formie usług asystenckich, Szlachetna Paczka – kierowanie osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, Polskie Towarzystwo Opieki Paliatywnej – kierowanie osób wymagających opieki paliatywnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w kwietniu 2022 roku podjął współpracę z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej, która odpowiedzialna była za realizację programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022”, finansowanego z Funduszu Solidarnościowego. Ośrodek koordynował dobór odbiorców usług asystenckich. Usługi asystenckie świadczone były przez Spółdzielnię Socjalną Nasze Wsparcie skierowane były dla : dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, osób niepełnosprawnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w kwietniu 2022 roku podjął współpracę ze Spółdzielnią Socjalną „Nasze Wsparcie” w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa - edycja 2022” w formie pobytu dziennego. Ośrodek odpowiedzialny był za dobór odbiorców usług opieki wytchnieniowej. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez Spółdzielnię, skierowane były do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Centrum Wsparcia Socjalnego podejmowało współpracę z organizacjami pozarządowymi przede wszystkim w zakresie realizacji dwóch projektów unijnych.

Projekt „Centrum Integracji Społecznej- Chcę być, ...czyli odkrywamy życie na nowo”. Projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej w partnerstwie z Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych oraz Gminą Wałbrzych – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Projekt zbuduje trwały efekt w postaci Centrum Integracji Społecznej, który w partnerstwie z Miastem Wałbrzych, Partnerami PES i we współpracy z dwoma spółdzielniami socjalnymi oraz spółką Non profit będzie systemowo aktywizował i podtrzymywał aktywność osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, także po zakończeniu projektu.

Projekt „Nie emigruję – tu żyję” Projekt realizowany przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz Gminą Wałbrzych – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Celem głównym projektu jest wzmocnienie zdolności do zatrudnienia lub samozatrudnienia, a następnie utrzymania trwałej aktywności społecznej, zawodowej wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Kontynuowana współpraca z organizacjami sprzyjała budowaniu partnerstw pomiędzy administracją publiczną, organizacjami pożytku publicznego oraz mieszkańcami Gminy.

10 ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE ORAZ POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW.

Wszystkie zadania i wypłaty świadczeń realizuje przy MOPS, Dział Świadczeń, który z powodów ekonomicznych i dla lepszej organizacji pracy został przeniesiony do głównego budynku MOPS.

W 2022r. możemy zaobserwować znaczny spadek liczby osób pobierających świadczenia rodzinne, przy czym jednocześnie kwota wypłacanych świadczeń wzrosła. Główną przyczyną spadku liczby osób pobierających świadczenia rodzinne jest niskie kryterium dochodowe, które w ciągu 18 lat od wprowadzenia ustawy o świadczeniach rodzinnych wzrosło jedynie o 170 zł, z kwoty 504 zł w 2004r. do kwoty 674 zł, która obowiązuje już od kilku lat. W tym czasie najniższa pensja krajowa wzrosła z kwoty 824 zł brutto (ok. 602 zł netto) w 2004r. do 3010 zł brutto (2 209,56 zł netto) w 2022r., a więc w przypadku najniższej krajowej możemy zauważyć ponad trzykrotny wzrost, natomiast kryterium dochodowe uprawniające do zasiłku rodzinnego od 18 lat praktycznie nie uległo zmianie. Taka sytuacja powoduje, że obecnie prawa do zasiłku rodzinnego jest pozbawiony praktycznie każdy osiągający dochody na poziomie najniższej krajowej. Osoba samotnie wychowująca jedno dziecko osiąga dochód na osobę w rodzinie 1104,78 zł netto i nie jest uprawniona do zasiłku rodzinnego. Sytuacji nie poprawia, w przypadku takich osób, wprowadzenie do ustawy o świadczeniach rodzinnych tzw. zasady „złotówka za złotówkę”, gdyż kwota przekroczenia kryterium dochodowego jest wyższa niż kwota świadczeń o które może się ubiegać taka osoba.

W ostatnich latach możemy zauważyć również wzrost liczby osób pobierających świadczenia opiekuńcze uzależnione od niepełnosprawności tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy. Wzrost liczby osób pobierających świadczenia opiekuńcze jest również powodem, dla którego ogólna kwota wypłacanych świadczeń jest wyższa w stosunku do lat ubiegłych, świadczenie pielęgnacyjne jest corocznie waloryzowane, w 2021r. świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 2119 zł. Coraz więcej osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny próbuje uzyskać prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, gdyż jest to świadczenie ponad trzykrotnie wyższe niż specjalny zasiłek opiekuńczy. Kwota specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 620 zł i nie zmieniła się od 2018 r.

10.1 ŚWIADCZENIA RODZINNE

Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela zawierająca szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin pobierających poszczególne zasiłki, świadczenia i dodatki z tytułu świadczeń rodzinnych.

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłek rodzinny	2 840	2 755	2 168	1 698	1 568
Dodatek z tytułu:					
urodzenia dziecka	360	235	196	204	128
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	90	93	63	44	28
samotnego wychowywania dziecka	444	408	370	313	274
wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	806	790	734	701	668

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	414	398	339	325	305
pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	52	44	54	42	39
pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	13	10	10	9	8
Świadczenie pielęgnacyjne	417	414	434	490	558
Zasiłek pielęgnacyjny	3 876	4 064	4 040	4 079	4 158
Specjalny zasiłek opiekuńczy	90	90	83	66	51
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	667	536	478	451	376
Świadczenie rodzicielskie	287	263	234	241	211
Ogółem liczba rodzin pobierających świadczenia	6 358	6 425	5 841	5 499	5 387
Kwota wypłacanych świadczeń w zł	30 096 306	31 474 076	32 424 413	32 964 593	292 167

10.2 ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła świadczenie wychowawcze tzw. 500+. W 2022r. świadczenia wychowawcze otrzymało 10710 wałbrzyskich rodzin dla 13 588 dzieci. Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych oraz kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych przedstawia poniższa tabela. W 2021r. została zmieniona ustawa o pomocy Państwa w wychowywaniu dzieci, która przeniosła od 1 stycznia 2022r. obsługę świadczenia wychowawczego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z tym 2021r. był ostatnim rokiem, w którym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w całości realizował wypłatę świadczenia wychowawczego. W 2022r. 500+ było wypłacane wyłącznie do maja. Po 31 maja 2022r. będą wypłacane wyłącznie świadczenia zaległe, np. po ustaleniu prawa do świadczeń przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki, w przypadku rodzin dla których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Świadczenie wychowawcze	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin	5 594	10 673	10 726	10 710	10 222
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	46 313 882	64 256 308	83 636 604	143 426	34 621 823

10.3 POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW

W 2022 liczba rodzin uprawniona do świadczenia alimentacyjnego i kwota wypłacanych świadczeń jest niższa niż w poprzednich latach. Jest to spowodowane niskim kryterium dochodowym uprawniającym do świadczeń alimentacyjnych. Na przestrzeni lat kryterium to wzrosło z kwoty 725 zł w latach 2007 – 2019, do kwoty 800 zł od października 2019r. i 900 zł od października 2020. Wzrost kryterium dochodowego podobnie jak w przypadku świadczeń rodzinnych na przestrzeni 15 lat tj. od wejścia w życie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2007r. jest minimalny i wynosi zaledwie 175 zł, gdy w tym czasie najniższa krajowa, która w 2007r. wynosiła 936 zł brutto (ok. 675 zł netto) wzrosła do kwoty 3010 zł brutto (2 209,56 zł netto) w 2022r, a więc ponad trzykrotnie. Ponadto maksymalna kwota świadczeń możliwych do wypłaty w 2022r. wynosi tyle samo co w 2007r. i wynosi 500 zł, gdy często wyroki zasądzające alimenty opiewają na kwoty wyższe.

Świadczenie alimentacyjne	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin	1 194	1 016	909	783	770
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	6 659 561	6 337 135	5 716 427	5 109 324	773 543

10.4 JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE WYPŁACANE NA PODSTAWIE USTAWY O WSPARCIU KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadziła od 1 stycznia 2017r. nowe świadczenie jednorazowe w wysokości 4000 zł. dla rodzin, w których urodziło się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2022r. z takiej formy pomocy skorzystało 7 rodzin dla 7 dzieci.

Świadczenie „Za życiem”	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin	4	6	9	14	7
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	16 000	24 000	36 000	60 000	28 000

10.5 ŚWIADCZENIA RODZINNE DLA OBYWATELI UKRAINY.

W 2022 r. wpłynęło 336 wniosków obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski po wybuchu konfliktu zbrojnego na terytorium ich państwa. Są oni uprawnieni do pobierania różnorodnych świadczeń rodzinnych. Wydatki na to zadanie obejmowały wypłatę świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach tego zadania wypłaciliśmy 2.099 świadczeń na kwotę 355.241 zł.

10.6 KARTA DUŻEJ RODZINY.

Od 2021r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizuje rządowy program Karta Dużej Rodziny.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Karta przysługuje niezależnie od dochodu. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci powyżej 18 roku życia legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności na okres ważności orzeczenia.

W 2021r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu obsłużył 437 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny lub wydanie jej duplikatu, łącznie przyznano 1034 kart; jest to ponad 100 % więcej niż w roku ubiegłym.

10.7 WAŁBRZYSKA KARTA RODZINA 3 PLUS.

Od 2021r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizuje Program Wałbrzyska Karta Rodzina 3 Plus, który skierowany jest do rodzin wielodzietnych czyli rodzin z co najmniej trojgiem dzieci na wychowaniu oraz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w których wychowuje się co najmniej 3 dzieci. Potwierdzeniem uczestnictwa rodziny wielodzietnej w Programie jest specjalna karta – Wałbrzyska Karta Rodzina 3 Plus wydawana dla każdego członka rodziny.

W 2021r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu obsłużył 351 wniosków o przyznanie lub przedłużenie Wałbrzyskiej Karty Rodzina 3 Plus.

10.8 DODATKI OSŁONOWE

Dodatek osłonowy stanowił w 2022 roku kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Rodzaj dodatku	Ilość złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dodatków
Dodatek osłonowy	12 543	762 312

10.9 DODATKI WĘGLOWE

Dodatek węglowy w wysokości 3 000 zł zasilł budżety domowe gospodarstw domowych, których źródłem ogrzewania jest węgiel lub paliwa węglopochodne. Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

Rodzaj dodatku	Ilość złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dodatków
Dodatek węglowy	11 091	31 209 000

10.10 DODATKI DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- kocioł olejowy.

Rodzaj dodatku	Ilość złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dodatków
Dodatek dla gospodarstw domowych	896	1 027 000

11 DODATKI MIESZKANIOWE, ENERGETYCZNE/DOPLĄTY DO CZYNSZU

11.1 DODATKI MIESZKANIOWE

Podstawowym celem przyznawania dodatków mieszkaniowych jest zrekompensowanie wydatków związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. W 2022 r. wydatki z tytułu wypłaconych dodatków mieszkaniowych wyniosły 4.178 658,07 zł, a dodatki były przyznane dla 1.520 rodzin.

Dodatek mieszkaniowy	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba gospodarstw domowych	2 043	3 048	2 694	2 911	1 520
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	3 811 041	3 301 020	3 573 705	4 772 277	4 178 658

11.2 DODATKI ENERGETYCZNE.

Dodatek energetyczny przysługuje osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2022 roku wypłacono 842 dodatków energetycznych na kwotę 11 724,18 zł. Świadczenie zostało zawieszono w 2022 na podstawie ustawy o dodatku osłonowym. Wypłacone w 2022 r. świadczenia zostały przyznane na podstawie wniosków złożonych pod koniec 2021 r.

Dodatek energetyczny	2020	2021	2022
Liczba gospodarstw domowych	524	482	263
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	50 941	44 542	11 240

11.3 DOPLĄTY DO CZYN SZU W RAMACH PROGRAMU „MIESZKANIE NA START”.

Zadanie powierzone Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w 2019 roku. W 2022 roku złożone zostały 2 nowe wnioski o przyznanie dopłaty do czynszu. Dopłatami objętych było 52 rodziny na łączną kwotę 146.598,81 zł.

	Dopłaty do czynszu			
	2019	2020	2021	2022
Liczba złożonych wniosków	65	11	3	2
Kwota wypłaconych dopłat w zł	34 466,72	151 019,60	164 157,71	146 598,81
łącznie liczba osób objęta dopłatami	65	69	58	52

12 POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest przyznawana uczniowi w formie stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego, uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów w rodzinie w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Wysokość stypendium oraz zasiłku uzależniona jest od wysokości świadczeń rodzinnych oraz Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Wałbrzych, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha. Zgodnie z ustawą wnioski należy składać do dnia 15 września każdego roku. Po tym terminie wnioski mogą być składane w wyjątkowych sytuacjach określonych w wyżej wspomnianym Regulaminie.

W pierwszym półroczu 2022 roku przyznano edukacyjną pomoc materialną o charakterze socjalnym 508 uczniom, w tym 386 uczniom szkół podstawowych, 37 uczniom zasadniczych szkół zawodowych i 34 uczniom liceum ogólnokształcącego, 39 uczniom technikum, 10 uczniom szkół policealnych, 1 szkołę specjalnej przysposabiającej do zawodu, 1 ogólnokształcącą szkołę muzycznej II stopnia. Ponadto przyznano 3 zasiłki szkolne. W drugim półroczu 2022 roku realizacja świadczenia została przekazana do Biura Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Na pomoc materialną z dotacji z budżetu państwa w pierwszym półroczu 2022 roku wydatkowano kwotę 444.244,80 zł, natomiast ze środków własnych kwotę 111.061,20 zł. Wydatkowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej środki obrazuje poniższy wykres.

13 REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

W 2022 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał algorytmem dla Miasta Wałbrzycha środki finansowe w wysokości 4 626 218,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

13.1 DOFINANSOWANIE DO UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH:

Turnus rehabilitacyjny to forma aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Liczba uczestników turnusów rehabilitacyjnych oraz związane z tym koszty w roku 2022 obrazuje poniższa tabela.

Osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami	Przyznane dofinansowania		Wypłacone dofinansowania	
	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł
848	325	508 359,00	289	457 135,00

Ze względu na niewystarczającą ilość środków z PFRON otrzymanych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2022 roku, dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przyznano dla osób posiadających najniższe dochody które posiadają niepełnosprawność znaczną i umiarkowaną i korzystały z dofinansowania ostatni raz w 2016 roku oraz dla dzieci i młodzieży uczącej się i nie pracującej do 24 roku życia nie korzystających z dofinansowania w roku poprzednim.

13.2 DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE:

W 2022 roku zawarto 13 umów na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. Dofinansowaniem objęto wnioskodawców potrzebujących sprzętu do rehabilitacji w warunkach domowych: rowery rehabilitacyjne, bieżnie, ławki grawitacyjne. Wnioski rozpatrywane były zgodnie z indywidualnymi potrzebami wnioskodawców, brano pod uwagę opinie lekarza specjalisty, rodzaj niepełnosprawności a także wysokość dochodów. Dofinansowanie wypłacane było w wysokości 80% poniesionych kosztów przez wnioskodawcę.

Pomocą w dofinansowaniu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze objęto 824 osoby z niepełnosprawnością, dofinansowanie obejmowało przede wszystkim aparaty słuchowe, systemy wspomagające słyszenie FM, pieluchomajtki, cewniki, kule, balkoniki, wózki inwalidzkie, protezy kończyn, piersi, obuwie ortopedyczne, peruki, pionizatory. Wnioski rozpatrywane były wg kolejności wpływu przy czym w wyjątkowych sytuacjach dofinansowanie wypłacane było poza kolejnością. Dofinansowanie do aparatów słuchowych wypłacane było w kwocie 1000 zł dla osób niepracujących i niebędących w wieku aktywności zawodowej natomiast dla osób pracujących, uczących się i dzieci w pełnej kwocie czyli 150% z przyznanego limitu w ramach dofinansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Złożone wnioski		Zawarte umowy (sprzęt rehabilitacyjny)		Wypłacone dofinansowania	
Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
860	2 173 867,00	13	18 844,00	824	1 129 187,00

13.3 DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER W KOMUNIKOWANIU SIĘ:

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu przyznano dofinansowania przede wszystkim dla osób mających znaczące problemy w komunikowaniu się czyli dla osób głuchoniemych, mających trudności z wypowiedaniem się, niesłyszących, niedowidzących, dla dzieci w spektrum autyzmu, dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich mających utrudniony kontakt z otoczeniem. W ramach tego zadania dofinansowano do zakupu komputerów przenośnych, komputerów stacjonarnych oraz do komunikatorów i smartfonów. W 2022 roku dofinansowanie wynosiło 80% poniesionych kosztów.

Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
	liczba osób	Kwota w zł	liczba osób	Kwota w zł	
48	43	149 834,00	42	145 558,00	

13.4 DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER TECHNICZNYCH:

W 2022 roku przy rozpatrywaniu wniosków o dofinansowanie likwidacji barier technicznych brano pod uwagę stopień i rodzaj niepełnosprawności oraz wpływ zakupionego sprzętu na poprawę funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w najbliższym otoczeniu. Dofinansowaniem objęto zakup schodofazów, podnośników wannowych, łóżek ortopedycznych, rowerów elektrycznych, glukometru, dwuekranowego powiększalnika,

windy przyschodowe, akumulatorów do wózka inwalidzkiego. Dofinansowanie wypłacane było w wysokości 80 %.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
41	38	265 559,00	37	252 759,00

13.5 DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH:

W 2022 roku 61 osób ubiegało się o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, osoby niepełnosprawne wnioskowały najczęściej o:

- budowę/adaptację łazienki dostosowanej do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- budowę/adaptację centralnego ogrzewania dostosowanego do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- likwidację progów w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej,

Wnioski rozpatrywane były wg indywidualnych potrzeb a dofinansowanie otrzymały tylko takie osoby które poruszają się przy pomocy wózka inwalidzkiego, balonika lub kul oraz zamieszkują wspólnie z innymi osobami niepełnosprawnymi a likwidacja barier w miejscu ich zamieszkania znacznie ułatwi tym osobą swobodne i w miarę samodzielne poruszanie się w miejscu zamieszkania. Dofinansowanie obejmowało 80% poniesionych kosztów.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
41	38	265 559,00	37	252 759,00

13.6 WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ:

W gminie Wałbrzych funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej, koszt ich działalności w 2022 r. wyniósł 2 503 280,00 zł z czego 90% - 2 252 952,00 zł kosztów zostało pokryte ze środków PFRON, z budżetu gminy Wałbrzych 10% kosztów w wysokości 250 328,00 zł.

Warsztaty Terapii Zajęciowej są placówkami pobytu dziennego dla 90 osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym. Warsztaty Terapii Zajęciowej w ramach rehabilitacji społecznej stwarzają osobom niepełnosprawnym możliwość kształtowania i rozwoju swoich zdolności, poszerzania i utrwalania wiedzy, poprawy zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej, przystosowania i funkcjonowania społecznego oraz pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podejmowania satysfakcjonującego i samodzielnego życia. Ponadto w ramach rehabilitacji zawodowej wdrażane są działania rozwijające zainteresowania i upodobania w zakresie preorientacji zawodowej oraz kształtowania podstawowych i specjalistycznych umiejętności niezbędnych na stanowisku pracy. Systematyczne nabywanie wiadomości i umiejętności zawodowych oraz kształcenie cech kierunkowych umożliwia uczestnikom przełamanie oporu przed podjęciem optymalnej dla nich formy aktywności zawodowe.

13.7 DOFINANSOWANIE DO SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH:

Sport, Kultura, Rekreacja i turystyka stanowi niezbędny czynnik wszechstronnego rozwoju, potęguje oddziaływania wychowawcze i usprawniające, poprzez kształtowanie takich cech charakteru jak: zdyscyplinowanie, poczucie odpowiedzialności, wytrwałości i wiary we własne siły. Sport, kultura fizyczna działa na organizm ludzki w trzech aspektach; fizjologicznym, psychicznym, społeczno-wychowawczym. Sport, wychowanie fizyczne oraz wszelka inna aktywność ruchowa, czy to w zakresie rekreacji czy rehabilitacji jest jednym z istotniejszych elementów życia osób niepełnosprawnych. Podstawowym zadaniem rehabilitacji jest usprawnienie jednostki pod względem fizycznym, umysłowym, psychicznym lub społecznym i obejmuje szereg oddziaływań natury pedagogicznej i społecznej mających za cel przywrócenie w miarę możliwości jednostce niepełnosprawnej możliwości funkcjonowania w społeczeństwie.

W 2022 roku dofinansowanie udzielano w kwocie nie większej niż 10 000,00 zł dla danej organizacji, stowarzyszenia czy fundacji.

Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowania	
Ilość	kwota	ilość	Kwota w zł	ilość	Kwota w zł
9	193 249,00	9	84 151,00	9	77 785,00

13.8 PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”:

Program Aktywny samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie dają większe możliwości na aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz aktywności społecznej osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Program obejmuje dwa Moduły:

MODUŁ I – LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ:

MODUŁ II – POMOC W UZYSKANIU WYKSZTAŁCENIA NA POZIOMIE WYŻSZYM

MODUŁ I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową		
	Ilość osób	Kwota w zł
Obszar A		
Likwidacja bariery transportowej		
Zadanie 1	1	7 055,00
Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,		

MODUŁ I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową		
	Ilość osób	Kwota w zł
Zadanie 2 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	0	0
Zadanie 3 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,	0	0
Zadanie 4 Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,	0	0
Obszar B Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informatycznym		
Zadanie 1 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,	8	67 021,00
Zadanie 2 Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,	0	0
Zadanie 3 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,	2	13 428,00
Zadanie 4 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,	3	9 209,00
Zadanie 5 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	0	0
Obszar C Likwidacja barier w poruszaniu się		

MODUŁ I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową		
	Ilość osób	Kwota w zł
Zadanie 1 Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,	2	32 500,00
Zadanie 2 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,	6	12 967,00
Zadanie 3 Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	1	24 750,00
Zadanie 4 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	0	0
Zadanie 5 Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,	2	12 375,00
Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym		
	Liczba osób	Kwota w zł
Obszar D		
Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej		
	39	158 903,00

14 POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANEJ ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

Na mocy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych z gminy z zakresu administracji państwowej należy wydawanie decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej

świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, jest decyzja prezydenta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Decyzja wydawana jest na okres 90 dni od daty złożenia wniosku przez świadczeniobiorcę lub od daty udzielenia świadczenia opieki zdrowotnej przez świadczeniodawcę.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał łącznie 205 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w tym 9 decyzji odmownych. Decyzje wydawane były zarówno na wniosek świadczeniobiorców jak i świadczeniodawców.

15 DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA – PROGRAMY/PROJEKTY I POROZUMIENIA.

15.1 POROZUMIENIE AKTYWIZACYJNE Z PUP.

W celu zapewnienia właściwej współpracy i sprawnej wymiany informacji dotyczących bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP, korzystających jednocześnie ze świadczeń z pomocy społecznej, zawarto w lipcu 2018 roku porozumienie pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, którego realizacja kontynuowana była w 2022 roku. W lutym 2019 roku do porozumienia przystąpił Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu, w listopadzie 2022 roku wprowadzono zmiany precyzujące formy wspierania osób bezrobotnych. Niewątpliwym efektem współpracy było podjęcie zatrudnienia przez 247 osób korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej.

W 2022 r. nadal zrealizowano porozumienie zawarte w lutym z Powiatowym Urzędem Pracy w sprawie organizowania i finansowania prac społecznie użytecznych w okresie od kwietnia do listopada. Liczba osób bezrobotnych uczestniczących w realizacji programu będących jednocześnie osobami korzystającymi ze świadczeń MOPS wynosiła 79. Liczba podmiotów realizujących porozumienie wyniosła 29, w tym 22 placówki oświatowe. Zadanie w kwocie 55.360,10 zł. w całości sfinansowane zostało ze środków własnych Gminy.

15.2 PROGRAM WIELOLETNI „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”.

Uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku ustanowiony został wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023”. Program polega na dofinansowywaniu gmin udzielających pomocy mieszkańcom na dożywianie. Do pomocy kwalifikują się osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z przyjętym programem, ze środków przekazanych gminom udziela się wsparcia, w szczególności dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie

posiłku, przy czym liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. W roku 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało 11 dzieci w 6 szkołach oraz 5 dzieci w 3 przedszkolach.

W ślad za przyjętym przez Radę Ministrów Programem, Rada Miejska Wałbrzycha Uchwałami Nr II/16/18 oraz Nr II/17/18 z dnia 13 grudnia 2018 r. przyjęła uchwały w sprawie podwyższenia kwot kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 oraz ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w tym zakresie.

W roku 2022 objęto programem ogółem 4085 osób tj. o 487 osób mniej w stosunku do 2021 roku oraz wydatkowano kwotę 2 655 187 zł tj. o 18 785 zł mniej w stosunku do ubiegłego roku.

15.3 PROJEKT „NIE EMIGRUJĘ – TU ŻYJĘ”.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020. Całkowita wartość projektu: 3 533 685,50 zł, kwota dofinansowania z UE wynosi 3 003 165,50 zł. Projekt realizowany w okresie od września 2021 r. do czerwca 2023 r. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych.

Celem głównym jest wzmocnienie zdolności do zatrudnienia lub samozatrudnienia, a następnie utrzymania trwałej aktywności społecznej, zawodowej wśród 144 osób w tym 86 kobiet oraz 58 mężczyzn zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt zakłada następujące formy wsparcia:

1. Indywidualne ścieżki reintegracji – diagnoza aktualnego potencjału, doświadczeń, zasobów, problemów, predyspozycji, potrzeb społecznych i zawodowych, relacji w środowisku.
2. Indywidualne wsparcie rozwoju społeczno – zawodowego – coaching i animacja.
3. Warsztaty kompetencji społecznych – zbudowanie wśród uczestników/czek świadomości i podstawowej dla procesu reintegracji społecznej wiedzy i umiejętności związanych z własną aktywnością społeczną.
4. Poradnictwo specjalistyczne (prawne, rodzinne, psychologiczne) aktywne wsparcie rozwoju kompetencji społecznych, zawodowych, rozwiązywanie oraz profilaktyka indywidualnych i rodzinnych kryzysów.
5. Trening kompetencji społecznych „Aktywny Mieszkaniec” – rozwój kompetencji społecznych i umiejętności społecznych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym dotyczący funkcjonowania w grupie rodzinnej, społecznej oraz motywacji do podjęcia aktywności.
6. Klub wolontariusza – aktywna integracja wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem i z ich najbliższym otoczeniem, praktyczne budowanie kompetencji aktywności w społecznościach oraz promocja w wsparcie wolontariatu świadczonego przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem dla osób, które również są zagrożone.
7. Kursy i szkolenia zawodowe – nabycie, podniesienie lub zmiana kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych na rynku pracy.
8. Staże – wzrost zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

15.4 PROJEKT „CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ...CHCĘ BYĆ,... CZYLI ODKRYWAMY ŻYCIE NA NOWO”

Projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej w partnerstwie z Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych oraz Gminą Wałbrzych – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu Realizowany w okresie od września 2021 r. do czerwca 2023 r. Celem projektu jest włączenie do aktywności społeczno – zawodowej 104 osoby, w tym 54 kobiety:

- Osoby o bardzo ograniczonych kompetencjach społeczno – zawodowych doświadczających wielokrotnego wykluczenia,
- Osoby chętne do aktywizacji, jednakże nie zdolne w związku z doświadczanymi problemami osobistymi/rodzinnymi do podjęcia i samodzielnego utrzymania stałej pracy i aktywności społecznej, w tym nie posiadające kwalifikacji zawodowych. Osoby kierowane do reintegracji społeczno – zawodowej w Centrum Integracji Społecznej.
- Osoby samodzielne lecz wymagające wsparcia w wejściu lub powrocie do aktywności społeczno – zawodowej z powodu doświadczania kryzysów m. in. uzależnień, niepełnosprawności, w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, wyjścia z ZK lub nie posiadające doświadczenia zawodowego. Osoby kierowane na ścieżkę stażową wspieraną aktywizacją społeczną.

Projekt zbuduje trwały efekt w postaci Centrum Integracji Społecznej, który w partnerstwie z Miastem Wałbrzych, Partnerami PES i we współpracy z dwoma spółdzielniami socjalnymi oraz spółką Non profit będzie systemowo aktywizował i podtrzymywał aktywność osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, także po zakończeniu projektu.

Projekt zakłada następujące formy wsparcia:

1. Diagnoza wyzwań i potrzeb – opracowanie indywidualnych ścieżek reintegracji społeczno – zawodowej.
2. Indywidualna i środowiskowa integracja społeczno – zawodowa: coaching oraz animacja
3. Budowanie kompetencji społecznych – warsztaty kompetencji społecznych – zbudowanie wśród uczestników/czek świadomości i podstawowej dla procesu reintegracji społeczno – zawodowej wiedzy i umiejętności związanych z własną aktywnością społeczną.
4. Utworzenie Centrum Integracji Społecznej w Wałbrzychu.
5. Specjalistyczne poradnictwo – prawne, rodzinne i psychologiczne prowadzące do integracji społecznej i zawodowej.
6. Wolontariat – integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
7. Rozwój kompetencji i kwalifikacji zawodowych – kursy i szkolenia zawodowe – nabycie, podniesienie lub zmiana kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych na rynku pracy.
8. Rozwój kompetencji zawodowych – zatrudnienie socjalne uczestników/czek CIS i program stażowy – wzrost zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

16 ZADANIA Z PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY.

Pracownicy Działu Profilaktyki przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizują poszczególne zadania z szeroko rozumianej profilaktyki. Wszelkiego rodzaju pomoc i poradnictwo realizowane jest na rzecz osób i rodzin, które mają trudności bez względu na posiadany dochód.

W ramach prowadzonego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego, na przestrzeni 5 lat objęto wsparciem ponad 3100 mieszkańców Wałbrzycha i udzielono ponad 8100 porad.

Lp.	Rok	Liczba osób	Liczba udzielonych porad
1.	2018	510	1192
2.	2019	642	1789
3.	2020	544	1554
4.	2021	682	1769
5.	2022	782	1802
Suma:		3160	8115

W 2022 roku zauważalny jest wzrost przyjętych osób. Powodem może być sytuacja pandemii, która spowodowała namnożenie problemów, z którymi samodzielnie nie są sobie w stanie poradzić zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci i młodzież. Pogorszenie się kondycji psychicznej uczniów związane z formą kształcenia dzieci i młodzieży w szkołach (w wyniku pandemii) spowodowało wzrost zachowań ryzykownych - stąd szukanie pomocy i wsparcia specjalistycznego. Konflikt zbrojny na Ukrainie i lęk przed wystąpieniem podobnego w naszym kraju, sytuacja gospodarcza spowodowały namnożenie się problemów społecznych o podłożu uzależnienia, rodzinnym czy opiekuńczo – wychowawczym. Ludzie coraz częściej nie radzą sobie sami z trudnymi sytuacjami i emocjami więc tym samym częściej szukają pomocy i wsparcia u specjalistów w Dziale Profilaktyki

Na wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia mogą mieć również wpływ podjęte przez specjalistów działania edukacyjno – informacyjne, które docierają do coraz większej liczby odbiorców, w tym osób, które potrzebują pomocy.

Na przestrzeni czterech lat obraz problemów z podziałem na udzielone porady przedstawia się następująco:

Lp.	Problem	2022		2021		2020		2019	
		osoby	porady	osoby	porady	osoby	porady	osoby	porady
1	alkoholowy	164	403	152	421	104	338	168	525
2	narkotykowy	29	57	35	65	21	54	28	62

Lp.	Problem	2022		2021		2020		2019	
		osoby	porady	osoby	porady	osoby	porady	osoby	porady
3	behawioralny	1	2	0	0	0	0	0	0
4	nikotynowy	0	0	0	0	0	0	0	0
5	współzależnienie	22	40	26	77	21	47	22	76
6	os. doświadczająca przemocy	41	78	57	122	61	176	56	170
7	os. stosująca przemoc	22	72	30	80	33	54	31	76
8	opiekuńczo - wychowawczy	189	589	201	582	118	345	81	207
9	rodzinny/małżeński	111	212	43	118	48	146	73	198
10	bezrobocie	30	30	22	22	2	4	0	0
11	bezdomność	0	0	0	0	37	131	54	167
12	niezaradność życiowa	38	110	25	83	12	76	13	89
13	zaburzenia psychiczne	15	43	26	73	7	16	8	24
14	niepełnosprawność długotrwała choroba	45	89	11	11	21	66	20	54
15	edukacyjny	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Interwencja kryzysowa (w tym OIK)	50	53	34	75	38	72	43	103
	OGÓŁEM	783	1802	682	1769	544	1554	642	1789

W ramach działań profilaktycznych dotychczas bardzo intensywnie prowadzona była edukacja w postaci warsztatów dla uczniów, szkolenia dla grona pedagogicznego, pogadanki w trakcie wywiadówek dla rodziców.

Na przestrzeni lat dane przedstawiają się następująco:

Lp.	Rok	Liczba odbiorców	Liczba szkół
1.	2018	4755	21
2.	2019	4529	22
3.	2020	1146	12
4.	2021	3302	16
5.	2022	3229	18

Na liczbę odbiorców, którzy wzięli udział w edukacji profilaktycznej wpływ w latach 2020-2021 ma pandemia i ograniczona możliwość prowadzenia warsztatów w bezpośrednim kontakcie z uczniem. Nie każda szkoła chciała także skorzystać z prowadzenia warsztatów w formie online co przełożyło się na spadek zainteresowania tą formą przez szkoły w porównaniu do czasu sprzed pandemii. Najwięcej warsztatów profilaktycznych przeprowadzonych w szkołach zaobserwowaliśmy w okresie od września do grudnia, kiedy szkoły w tradycyjny sposób realizowały obowiązek nauki. W 2022 roku warsztaty w szkołach dedykowane uczniom, prowadzone były od stycznia do czerwca. Po wakacjach profilaktyką objęci byli rodzice i nauczyciele.

W roku 2022 odbyły się następujące zajęcia edukacyjne:

Lp.	Nazwa programu/kampanii	Liczba osób
1	Profilaktyka cyberprzemocy	89 uczniów 12 rodziców 17 nauczycieli
2	Profilaktyka przemocy domowej, rówieśniczej, zachowania konfliktowe	442 uczniów
3	Profilaktyka przemocy seksualnej	81 uczniów
4	Profilaktyka uzależnień	906 uczniów
5	Warsztaty oddechowe	107 dzieci 415 dorosłych
6	Kampania „Szanujmy się”	604 uczniów
7	Stres – czym jest i jak sobie z nim radzić	171 uczniów 8 rodziców
8	Warsztaty efektywnego uczenia się	17 uczniów
9	Kryzys suicydalny, Zachowania suicydalne dzieci i młodzieży	43 prac. MOPS 80 nauczycieli
10	Uzależnienia behawioralne	78 rodziców
11	Zaburzenia odżywiania	13 rodziców
12	Procedura Niebieskiej Karty	50 prac. MOPS
13	Trudny rodzic	30 nauczycieli
14	Zaburzenia zachowania	21 prac. MOPS
15	Szkolenie FAS	20 prac. MOPS
16	Zaburzenia afektywne	8 prac. MOPS
17	Szkolenie Komunikacja bez barier	12 prac. MOPS
18	Szkolenie Dziecko w kryzysie	5 wych. ZPWD

16.1 ORGANIZACJA SZKOLENIA "SPÓJRZ INACZEJ"- PROGRAM REKOMENDOWANY PRZEZ PAŃSTWOWĄ AGENCJĘ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Szkolenie zostało przeprowadzone w 2021 roku. Uczestnikami szkolenia było 14 nauczycieli szkół podstawowych – pracujących w klasach 1-3, dodatkowo udział w szkoleniu wziął jeden pracownik Działu Profilaktyki. "Spójrz Inaczej" jest programem profilaktyki uniwersalnej, która obejmuje cały proces powstawania negatywnych zachowań u dzieci i młodzieży, ucząc rozpoznawania i zaspokajania własnych potrzeb i wyrażania emocji w konstruktywny dla nich sposób.

Celem zajęć jest nauczenie dzieci rozumienia siebie i innych, lepszego radzenia sobie z różnymi problemami, umiejętności dobrego współżycia z innymi i znajdowania w sobie oparcia w trudnych sytuacjach, tak, aby w przyszłości nie sięgali w tym celu po środki uzależniające. Celem szkolenia było przygotowanie uczestników do prowadzenia z dziećmi w klasach I-III zajęć wychowawczo-profilaktycznych wg Programu „Spójrz Inaczej”, poznanie podstaw prawidłowej komunikacji z dziećmi, nabycie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów w pracy z grupą.

Tematyka zajęć dotyczyła podstawowej umiejętności psychologicznego kontaktu z dziećmi, poznanie celów, treści i metod programu „Spójrz Inaczej”, praktyczne poznanie scenariuszy programu i ćwiczenie prowadzenia zajęć, umiejętności rozwiązywania sytuacji trudnych w pracy z klasą. Podczas warsztatów „Spójrz Inaczej” dwa dni szkolenia to zajęcia które odbyły się w szkole. Uczestnicy prowadzili warsztaty i omawiali ich przebieg.

W roku szkolnym 2021 – 2022 program realizowany był przez 11 szkół (PSP Nr 6, ZSP Nr 8, ZSP Nr 7, ZSP Nr 5, ZSP Nr 2, ZSP Nr 4, PSP Nr 23, ZSP Nr 3, PSP Nr 28, PSP Nr 26, ZSP Nr 1). Program zakłada cztery bloki tematyczne: postrzeganie siebie i rozumienie swoich uczuć, uczestnictwo w grupie, rozwiązywanie problemów, dbanie o zdrowie (w tym uzależnienia). Podczas zajęć wykorzystano następujące metody pracy: krąg uczuć, rysunki, psychodramy, dyskusja klasowa burza mózgów, uzupełnianie zdań, krótkie opowiadania, gry i zabawy, pracę w małych grupach. W trakcie zajęć uczestnicy uświadomili sobie swoje mocne strony i sukcesy oraz nabyli umiejętności doceniania innych osób. Zdobyli wiedzę dotyczącą emocji, rozpoznawania i nazywania emocji, radzenia sobie ze smutkiem i złością.

Programem zostało objętych łącznie 534 uczniów.

16.2 „LOKALNA WSPÓŁPRACA – TO SIĘ OPŁACA“ - SPOTKANIA W DZIELNICACH.

„Lokalna współpraca – to się opłaca!” była inicjatywą zapoczątkowaną oraz koordynowaną przez Dział Profilaktyki i skierowaną do służb pomocowych z terenu Wałbrzycha. Główną ideą inicjatywy „Lokalna współpraca...” było nawiązanie lub wzmocnienie już istniejącej współpracy pomiędzy poszczególnymi instytucjami lub innymi podmiotami działającymi w zakresie pomocowym na danych dzielnicach miasta.

W spotkaniach „Lokalne współpracy...” uczestniczyli m.in. przedstawiciele policji, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, pracownicy służby zdrowia, przedstawiciele szkół, wychowawcy świetlic środowiskowych, radni miejscy, pracownicy bibliotek oraz osoby reprezentujące innego rodzaju instytucje (np. Dzienny Dom Pobytu).

W ramach inicjatywy zorganizowano na dzielnicy Podgórze rajd terenowy dla dzieci i młodzieży, połączony ze spotkaniem profilaktycznym oraz poczęstunkiem. Wydarzenie pod nazwą „Spacer po zdrowy styl życia”

powstało we współpracy instytucji pomocowych działających na obszarze ww. dzielnicy. Po powrocie ze spaceru, dzieci wzięły udział w wielu atrakcjach przygotowanych w ramach pikniku na terenie świetlicy środowiskowej: spotkaniu z Policją, zabawach plastycznych, konkurencjach sportowych oraz konkursach profilaktycznych z nagrodami (dotyczących zagadnień związanych z przemocą). W pikniku wzięli również udział podopieczni Dziennego Domu Senior Plus z Podgórze, którzy przygotowali na tę okazję własne wypieki oraz chętnie nawiązywali kontakt z dziećmi. Głównym założeniem zaplanowanej inicjatywy była promocja zdrowych alternatyw spędzania wolnego czasu, takich jak aktywność fizyczna czy różnego rodzaju aktywność twórcza. Ważnym aspektem „Spaceru po zdrowy styl życia” oraz towarzyszącej mu imprezie, była również integracja najmłodszego pokolenia z seniorami, którzy chętnie uczestniczyli w organizacji oraz rozmowach z młodymi ludźmi. Całe wydarzenie (rajd oraz piknik) zorganizowano w odpowiedzi na potrzeby dzielnicy Podgórze zidentyfikowane podczas spotkań instytucji pomocowych w ramach inicjatywy „Lokalna Współpraca – To się opłaca!”.

16.3 KAMPANIA „WYJŚĆ Z CIENIA”.

„Wyjść z cienia” jest kampanią lokalną, ma charakter edukacyjny, a jej potencjalnymi odbiorcami nie mają być tylko osoby z zaburzeniami zachowania oraz ich rodziny. Autorom zależy by pokazać, że zdrowie psychiczne to na tyle szeroki problem, który może dotyczyć każdego z nas. Kampania ma za zadanie uwrażliwić mieszkańców Wałbrzycha na temat zaburzeń afektywnych w szczególności depresji, chorób i zaburzeń psychicznych oraz wszelkich form wsparcia i leczenia. Poszerzanie wiedzy związane z profilaktyką zdrowia psychicznego, jest stałym wyzwaniem. Drugą odstoną kampanii były zaburzenia zachowania – ADHD.

W ramach kampanii „Wyjść z Cienia” zostały przeprowadzone zajęcia dla grupy 57 dzieci oraz wydany został biuletyn informacyjno – edukacyjny. Prowadzone były konsultacje indywidualne, które miały za zadanie m.in.: zmotywować osoby chore do podjęcia leczenia oraz terapii, objęcie wsparciem rodzin osób chorych poprzez celową psychoedukację. Biuletyn wyjaśnia czym jest ADHD z omówieniem poszczególnych grup wiekowych, dzieci/młodzieży i osób dorosłych. Celem biuletynu jest przedstawienie metod wsparcia osób chorych i ich rodzin od działań profilaktycznych po leczenie szpitalne. W materiałach można znaleźć informacje dotyczące sposobów komunikacji z pacjentami, baza teleadresowa oraz szczegóły oferty Działu Profilaktyki. Wartością dodaną biuletynu są ćwiczenia do samodzielnego wykonania w domu.

Kampania „Wyjść z Cienia” będzie realizowana w roku 2023 i dotyczyć będzie niepełnosprawności intelektualnej.

16.4 PROFILAKTYKA ŚRODOWISKOWA

Pracownicy Działu Profilaktyki, w ramach profilaktyki środowiskowej, prowadzili pogadanki na temat zdrowego stylu życia wolnego od nałogów i przemocy oraz prowadzili profilaktyczne konkursy dotyczące wiedzy o uzależnieniach i przemocy, w ramach Kampanii „Widzę, Słyszę, Reaguję”. Profilaktyką objęte są zarówno dzieci i młodzież, osoby dorosłe jak i seniorzy. Każda osoba, z którą rozmawia pracownik DP, otrzymuje materiały informacyjno – edukacyjne w postaci ulotek i biuletynów oraz materiały w postaci materiałów promocyjnych takich jak smyczki, przypinki, torby, kubki, notesy do wyboru.

W okresie sprawozdawczym, od maja do października 2022 roku pracownicy działu objęli wsparciem i działaniami edukacyjnymi dzieci, młodzież i osoby dorosłe, podczas:

- „Pikniku profilaktycznego” - w ramach Dnia Dziecka pracownicy DP edukowali dzieci: w ZSP nr 5 w dzielnicy Śródmieście, w PSP nr 5 w dzielnicy Podgórze, w PSP nr 22 przy ul. 11 Listopada i w dzielnicy Stary Zdrój przy ul. Przywodniej. Z oferty działu skorzystało ok. 270 osób. Głównymi odbiorcami były dzieci w wieku 7 – 15 lat.
- Dni Wałbrzycha w Starej Kopalni - impreza społeczno – kulturalna Wałbrzyskiego Ośrodka Kultury, w której uczestnictwo zaangażowane są instytucje miejskie i instytucje kultury Z oferty działu skorzystało ok 50 osób, głównie dzieci oraz osoby dorosłe.
- „5 Sabacik” – impreza Straży Miejskiej na stadionie przy ul. Kusocińskiego. Z oferty działu skorzystało ok 50 osób, głównie dzieci i młodzież.
- Półmaraton – impreza sportowa organizowana przez Urząd Miasta. Z oferty działu skorzystało ok 50 osób, dzieci i osoby dorosłe.
- Dzień rodzicielstwa Zastępczego – piknik promujący rodzicielstwo zastępcze, dedykowany rodzinom zastępczym. Z oferty działu skorzystało ok 100 osób, głównie dzieci i młodzież.
- Senioralia – wydarzenie dedykowane osobom 60+ organizowanym przez Stowarzyszenie Radość Życia. Specjaliści działu, oprócz tradycyjnie prowadzonych spotkań edukacyjnych Pod Parasolem, prowadzili wykłady nt przemocy oraz warsztaty oddechowe. Z oferty działu skorzystało ok 50 osób
- Piknik wakacyjny z RWS Śródmieście – przy ul. Kilińskiego, na terenie zielonym przy MOPS zostały zorganizowane gry i zabawy dla najmłodszych. Z oferty działu skorzystało ok 50 osób.

16.5 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Na przestrzeni czterech lat działalność Miejskiej Komisji przedstawia się następująco:

Lp.	Działalność MKRPA	2019	2020	2021	2022
1	Liczba wniosków	233	154	194	161
2	Liczba skierowanych osób (liczba wysłanych wezwań)	607	462	553	256
	Liczba osób, które się zgłosiły	163	130	139	92
3	Liczba osób skierowanych do terapeuty w DP	63	67	78	48
4	Liczba osób skierowanych do PZPiTU Anima	68	34	22	15
5	Liczba osób skierowanych do ZOL w Czarnym Borze	8	5	24	29
6	Liczba osób skierowanych na badania lekarskie	157	157	156	156
7	Liczba wniosków skierowanych do Sądu	125	127	151	145
8	Liczba umorzonych postępowań	24	170	220	30

Lp.	Działalność MKRPA	2019	2020	2021	2022
9	Liczba osób, która zgłosiła się o pomoc i wsparcie z otoczenia osób uzależnionych	81	84	79	60
10	Liczba posiedzeń Komisji	24	21	24	24

W 2022 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 82 wnioski w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Wałbrzych, z tego 32 wniosków dotyczyło punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczaniem do spożycia w miejscu sprzedaży, a 50 wniosków dotyczyło punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

Działalność Miejskiej Komisji na przestrzeni 5 lat, dotycząca sprzedaży alkoholu oraz przeprowadzonych kontroli:

Lp.	Działalność MKRPA	2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba wniosków ogółem dot. wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu w Gminie Wałbrzych	148	176	107	114	82
2	Liczba wniosków dotyczących punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedawcy	9	15	32	29	32
3	Liczba wniosków dotyczących punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży	39	36	75	79	50
4	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	48	51	37	50	50

16.6 ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

W roku 2022 wpłynęło 212 Niebieskich Kart, z czego 48 kart, w których pokrzywdzonymi są małoletni. Powołano 212 grup roboczych, w ramach ich pracy odbyło się 1627 spotkań. W grupach roboczych wzięli udział: pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, funkcjonariusze dzielnicowi Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, specjaliści zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dziale Profilaktyki- pedagodzy, psychologzy, terapeuci uzależnień, ponadto pedagodzy szkolni i inni członkowie ZI. W okresie sprawozdawczym odbyło się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach pracy Zespołu, przeanalizowano i zamknięto postępowanie w 279 sprawach. W okresie sprawozdawczym ZI prowadził 443 procedury NK. Na dzień 31.12.2022 r. toczyły się 164 postępowania w sprawie procedury NK. Zespół Interdyscyplinarny skierował do Prokuratury Rejonowej 54 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z czego 48 zawiadomień na szkodę małoletnich oraz 6 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę osób dorosłych.

Zestawienie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na przestrzeni kilku lat.

Lp.	Działalność ZI	2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba Niebieskich Kart	464	342	315	255	212
2	Liczba spotkań grup roboczych	1591	1228	850	1600	1627
3	Liczba zamkniętych spraw	348	329	193	271	279
4	Liczba spraw w toku postępowania	116	143	122	204	164
5	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	3	4	4

17 DZIAŁALNOŚĆ SPECJALISTYCZNEGO OŚRODKA WSPARCIA.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wałbrzychu obejmuje swoją pomocą ofiary przemocy z terenu województwa dolnośląskiego. Osoby doświadczające przemocy, oprócz schronienia, mogą otrzymać pomoc w formie poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego, otrzymać wsparcie grupowe osób w podobnej sytuacji życiowej.

W roku 2022 na terenie SOW przebywał łącznie 68 osób.

Na terenie Wałbrzycha	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Kobiety	25	13	11	12
Mężczyźni	2	1	0	1
Dzieci	33	17	8	16
Liczba osób	61	31	19	29
Spoza Wałbrzycha	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Kobiety	26	20	12	20
Mężczyźni	0	0	0	1
Dzieci	40	25	18	18
Liczba osób	65	45	30	39

Zarówno osoby dorosłe jak i dzieci zostały objęte wsparciem specjalistów. łącznie w roku 2022 przeprowadzono ogólnie 2334 oddziaływań wspierających dla mieszkańców SOW oraz mieszkańców Wałbrzycha.

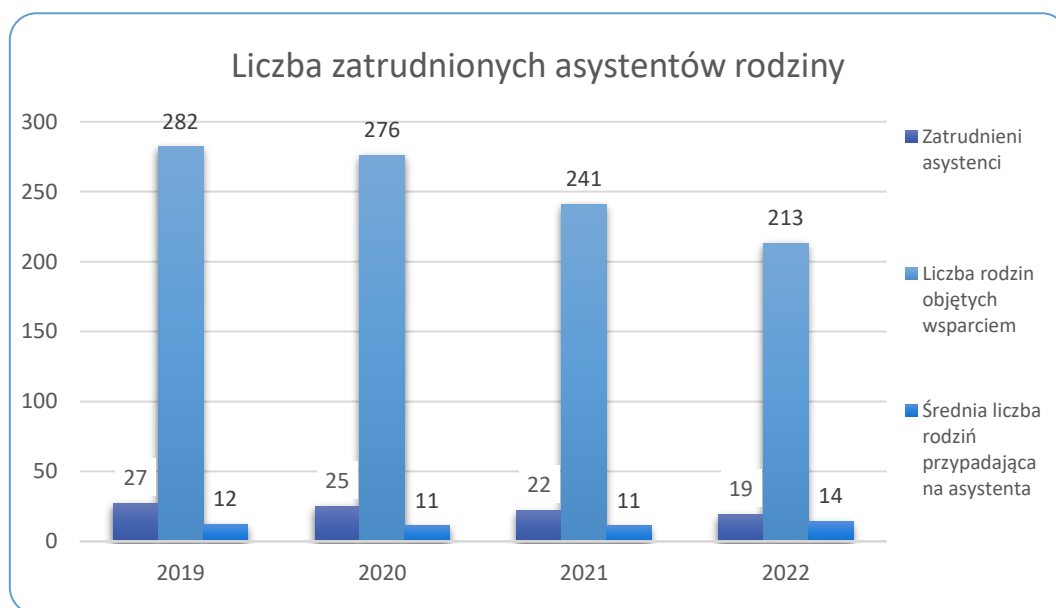
18 WSPIERANIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH.

Działania podejmowane wobec rodziny będącej w kryzysie i kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin skierowane są do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, jak również dla kobiet w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie” i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę.

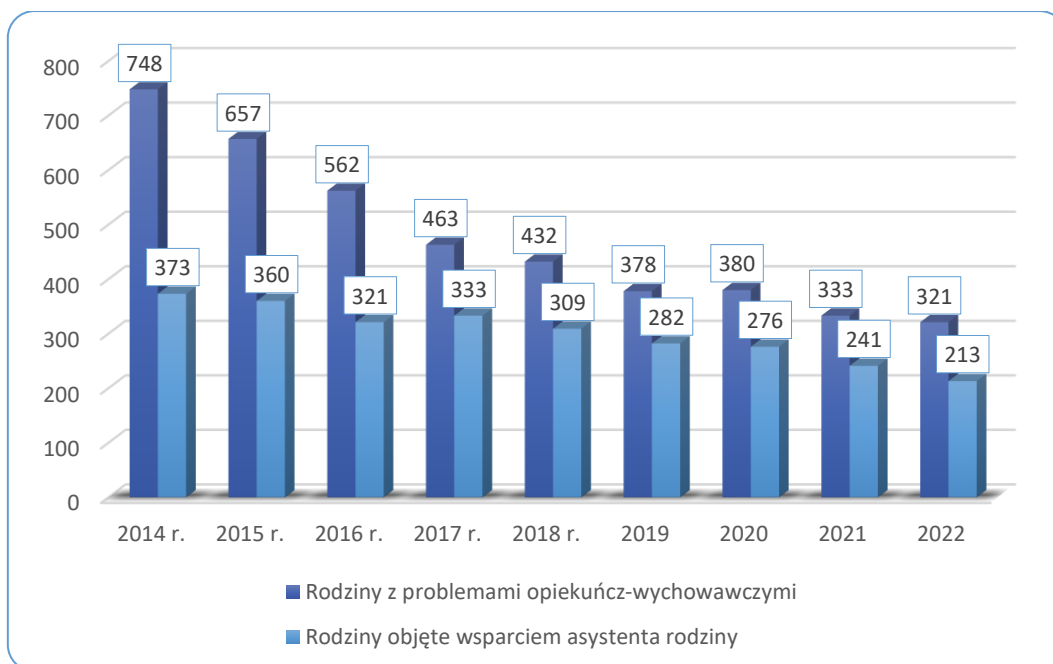
W 2022 roku na 2531 rodzin korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w 321 rodzinach występował problem opiekuńczo – wychowawczy z których 213 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zostało objętych wsparciem asystenta. Zakres realizowanych w ramach usług zadań ma kompleksowy charakter i odpowiada na potrzeby rodzin. Zadanie to realizują asystenci rodziny, których misją jest towarzyszenie rodzinom w poszukiwaniu rozwiązań i poprawy funkcjonowania rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

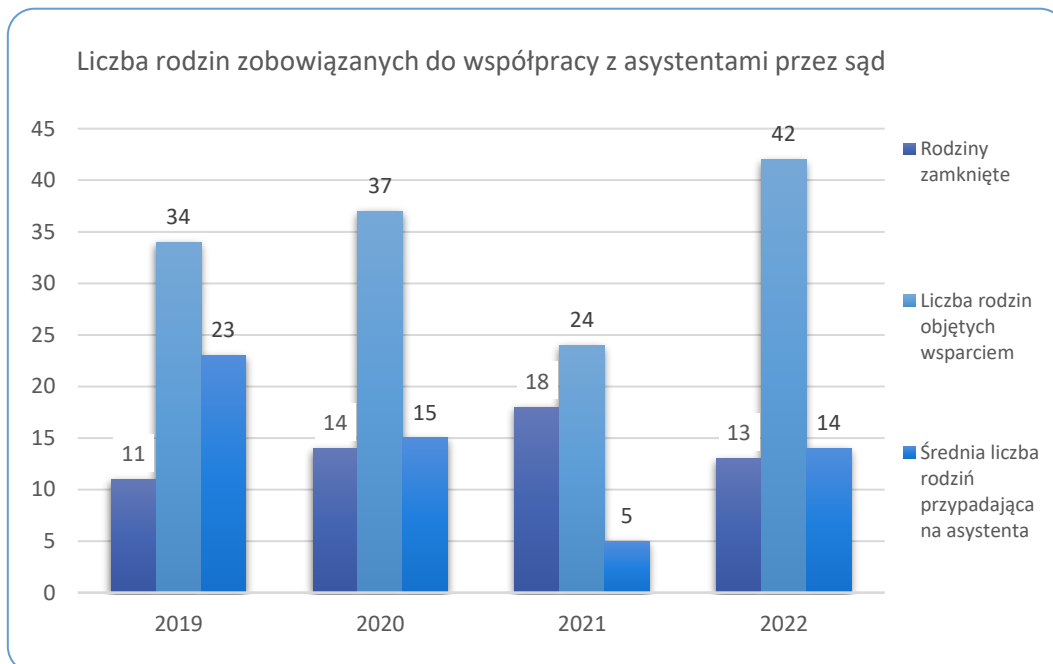
Od dwóch lat liczba asystentów rodziny utrzymuje się na stałym poziomie. Zatrudnienie ich obecnie finansowane jest ze środków z Funduszu Pracy i środków własnych Gminy.

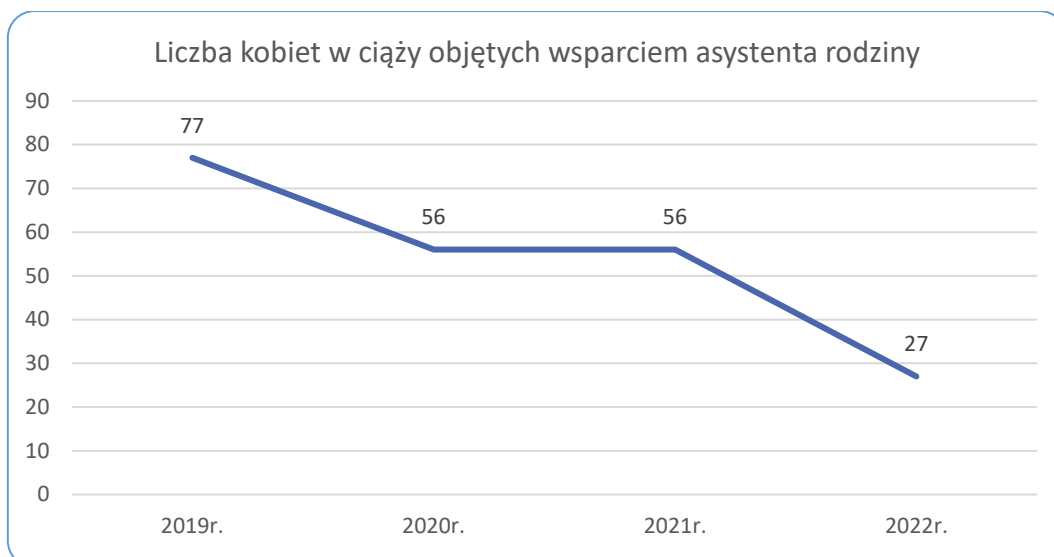
W 2022 r. asystenci rodzin spośród 321 rodzin ze zdiagnozowanymi problemami opiekuńczo-wychowawczymi, objęli wsparciem 213 rodzin, co stanowi 66% rodzin korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Współpraca z asystentem następuje po wyrażeniu zgody przez rodzinę, a praca asystenta ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę zdolności do prawidłowego funkcjonowania lub nie wyrażania przez rodzinę zgody na współpracę. Również Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny, bądź realizowania innych form pracy z rodziną.

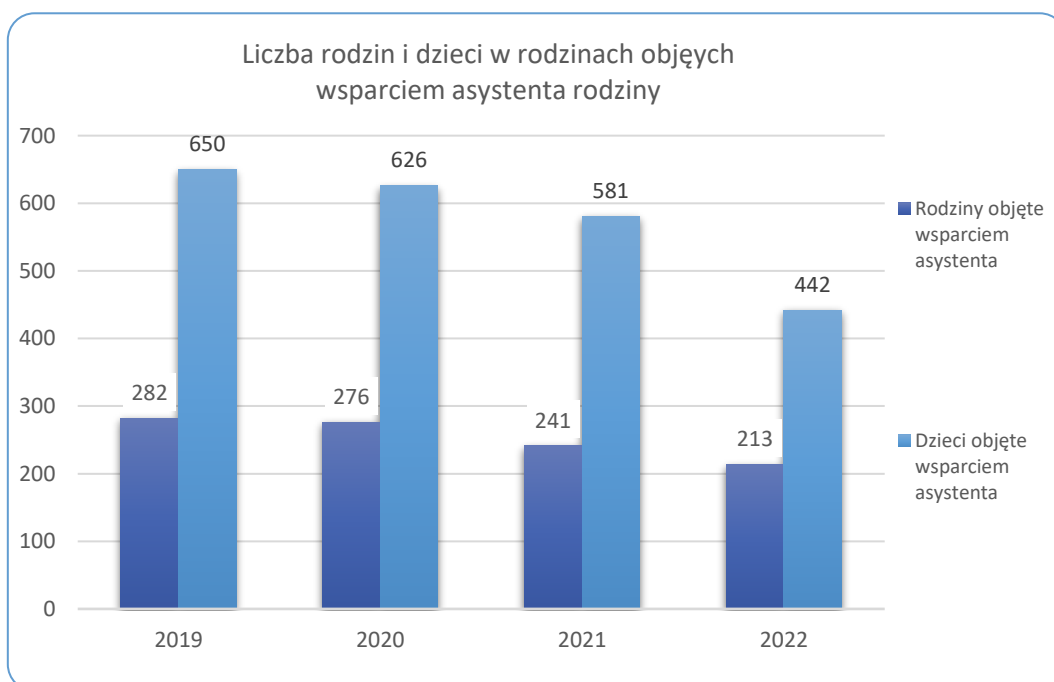

Zgodnie z ustawą „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r. kobiety w ciąży traktowane są jako szczególna grupa, do której kierowane jest dodatkowe wsparcie. Wsparciem asystenta rodziny zgodnie z w/wym. ustawą w 2022 r. objęto 27 kobiet.

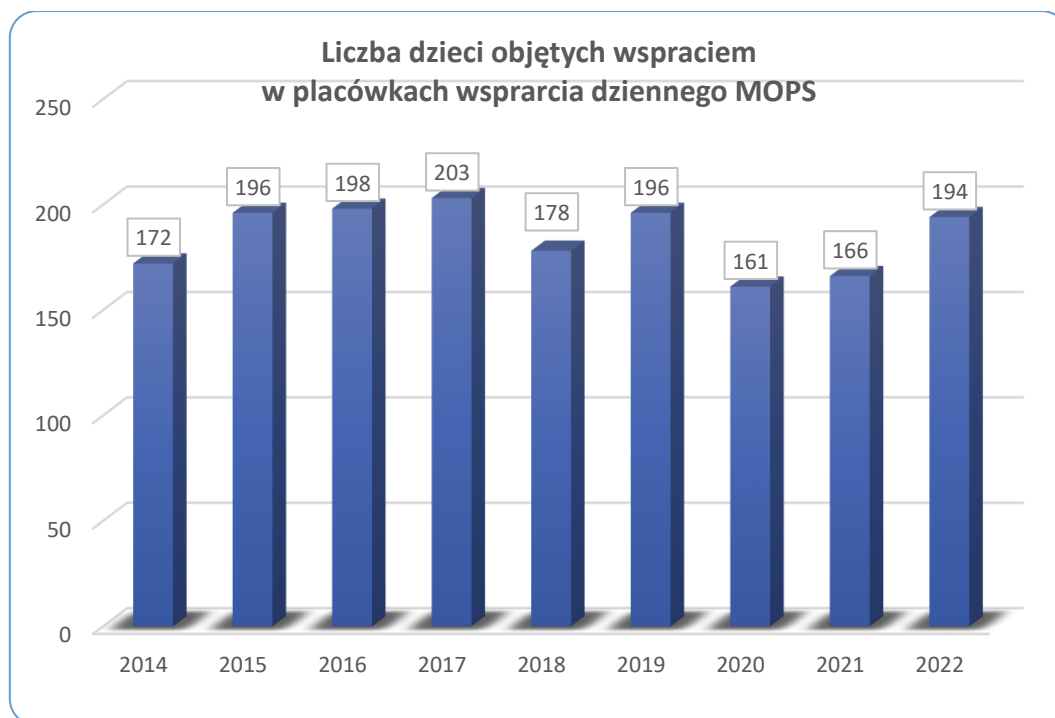
W roku sprawozdawczym wsparciem asystenta objęto 213 rodzin oraz 442 dzieci przebywających w tych rodzinach.

Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta na przestrzeni kilku lat.

18.1 PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

W celu pomocy rodzinie dzieci mogą korzystać z miejsc w placówkach wsparcia dziennego prowadzonych przez Gminę. W 2022 r. w zajęciach organizowanych przez Zespół Placówek Wsparcia Dziennego prowadzonych przez MOPS, uczestniczyło 194 dzieci.

W roku 2022 Zespół Placówek Wsparcia Dziennego zorganizował szereg zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży, tj.: plastyczne, techniczne, muzyczne, sportowe, czytelnicze, integracyjne a także profilaktyczne; odbyło się kilkanaście wycieczek oraz spotkań okolicznościowych. Przez cały rok, placówki wsparcia dziennego zapewniały systematyczne dożywianie w postaci kanapek i owoców. Zorganizowano dla podopiecznych wypoczynek zimowy oraz letni.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego dzięki współpracy z innymi organizacjami i instytucjami współorganizował i uczestniczył w imprezach i projektach integracyjno – edukacyjnych.

W naszych placówkach został stworzony program profilaktyki uniwersalnej, który jest dostosowany do potrzeb rozwojowych wychowanków oraz środowiska lokalnego i służy ujednoliceniu działań wychowawczych i profilaktycznych. Jego realizacja odbywała się w ramach codziennych zajęć prowadzonych przez wychowawcę, psychologa, spotkań z przedstawicielami straży miejskiej i sanepidu i innych instytucji pomocowych, mających na celu informowanie podopiecznych o szkodliwości używek i innych zachowaniach ryzykownych.

W związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie i kryzysem uchodźczym nasze placówki przyjmowały także dzieci, które przybyły do nas z wschodniej. Organizowana w świetlicach zbiórka odzieży i zabawek. Dzięki środkom finansowym ze zbiórki fundacji Rozwoju Ekonomii Społecznej zorganizowano korepetycje dla ponad 50 uczniów przybyłych z Ukrainy oraz warsztaty kulinarne Zero Waste i warsztaty ogrodnicze dla prawie 40 dzieci ukraińskich. Pracownicy fundacji Polki Mogą Wszystko pomogli obdarować paczkami świątecznymi aż 75 naszych podopiecznych, a w ramach projektu „Bezpieczna przystań” mogliśmy zorganizować działania terenowe podczas wakacji dla 50 osobowej grupy dzieci polskich i ukraińskich. Dzięki współpracy z fundacją Polska Fala pomogliśmy przekazać 13 laptopów najbardziej potrzebującym uczniom polskim i ukraińskim.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Gminę Wałbrzych

Lp.	Nazwa placówki	Adres placówki	Liczba miejsc
1	Placówka wsparcia dziennego Śródmieście	ul. Mickiewicza 26 58-300 Wałbrzych	15
2	Placówka wsparcia dziennego Piaskowa Góra	ul. Grota Roweckiego 3a 58-309 Wałbrzych od X zmiana adresu: ul. Dunikowskiego 39	30 od października 15 w związku z przeniesieniem do mniejszego lokalu
3	Placówka wsparcia dziennego Podzamcze	ul. Grodzka 71 58-316 Wałbrzych	15
4	Placówka wsparcia dziennego Podgórze	ul. Niepodległości 64 58-303 Wałbrzych	15

Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Wałbrzych

Lp.	Nazwa placówki	Adres	Podmiot prowadzący	Liczba miejsc
1	Placówka wsparcia pn. Świetlica środowiskowa- forma opiekuńcza z elementami socjoterapii oraz profilaktyki uzależnień	ul. B. Chrobrego 45 58-300 Wałbrzych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu ul. B. Chrobrego 45	25

Placówki prowadzące zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Wałbrzych

Lp.	Podmiot prowadzący	Adres placówki	Liczba miejsc
1	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu	Rusinowa ul. Os. Górnicze 48 58-308 Wałbrzych	15
2	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu	Biały Kamień ul. Andersa 145 58-304 Wałbrzych	15

19 PIECZA ZASTĘPCZA – ZAPEWNIENIE OPIEKI I WYCHOWANIA DZIECIOM POZBAWIONYM RODZICÓW.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest organizatorem pieczy zastępczej na terenie Wałbrzycha. System pieczy zastępczej ma na celu zapewnienie czasowej opieki oraz wychowania dzieciom, w przypadkach niemożności sprawowania jej przez rodziców.

W skład systemu wchodzi piecza rodzinna (rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka) oraz piecza instytucjonalna (placówki opiekuńczo – wychowawcze). Prowadzi się również pracę z rodziną naturalną dziecka, poprzez intensywne działania mające na celu powrót dziecka do rodziny pochodzenia.

19.1 ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Rodzinną pieczę zastępczą w Wałbrzychu tworzą rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe oraz rodzinne domy dziecka.

Na koniec 2022 roku w Wałbrzychu funkcjonowało 295 rodzin zastępczych (w tym w 16 rodzinnych domów dziecka), w których przebywało 496 dzieci, z czego ponad połowa, tj. 260 wychowywanych jest w rodzinach zastępczych spokrewnionych, czyli przez dziadka, babcie czy pełnoletnie rodzeństwo. Niemal 60% opiekunów zastępczych stanowią osoby samotne. Największą liczbę osób pełniących funkcję rodzin zastępczych stanowią osoby pomiędzy 61 a 70 rokiem życia (95 rodzin) a także osoby pomiędzy 51 a 60 rokiem życia (68 rodzin) – głównie w spokrewnionych rodzinach zastępczych (81 rodziny w pierwszej przywołanej kategorii wiekowej i 51 rodzin w drugiej kategorii). Wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta objęte są wsparciem 8 koordynatorów oraz 5 pracowników socjalnych.

Szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2019-2020 zawierają poniższe tabele.

Rodziny zastępcze	2019		2020		2021		2022	
	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci
zawodowe	6	25	5	15	11	41	6	20
niezawodowe	77	121	82	122	81	127	80	120
spokrewnione	197	251	192	246	190	257	193	260
rodzinne domy dziecka	12	77	13	86	12	85	16	98
Razem	292	474	292	469	294	510	295	498

Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich wałbrzyskich dzieci w latach 2019-2022 poza Wałbrzychem

Rodziny zastępcze	2019		2020		2021		2022	
	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci
zawodowe	5	8	6	11	6	14	6	14
niezawodowe	30	36	33	39	31	36	28	32
spokrewnione	26	35	28	37	26	34	30	38
rodzinne domy dziecka	4	4	2	2	2	2	3	7
Razem	65	83	69	89	65	86	67	91

W ciągu roku z rodzin zastępczych:

- 36 dzieci wróciło do rodziny naturalnej,
- dzieci zostało przysposobionych,
- 29 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinną pieczę zastępczą i rozpoczęło proces usamodzielniania,
- dzieci przeniesiono do innych rodzinnych form pieczy zastępczej,
- 15 dzieci przekierowano do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rotacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2019-2022

Rok	2019	2020	2021	2022
Liczba dzieci, które powróciły do rodziców biologicznych	28	37	35	36
Liczba dzieci przysposobionych	12	3	30	21
Liczba dzieci przeniesionych do innej pieczy rodzinnej	4	13	11	19
Liczba dzieci przekierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej	6	33	15	15

PROJEKTY NA RZECZ WSPARCIA I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE.

W celu poprawy funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz podniesienia kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne (psychologiczno-pedagogiczne) zarówno dla opiekunów zastępczych jak i wychowanków przebywających w pieczy zastępczej. Ponadto rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka kierowani są na szkolenia lub warsztaty prowadzone przez instytucje zewnętrzne (m.in. Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej). Ponadto rodziny zastępcze mają zapewnioną opiekę i wsparcie ze strony koordynatorów oraz pracowników socjalnych.

W roku 2022 Zespół Poradnictwa Specjalistycznego objął wsparciem 153 rodziny, którym udzielono 212 porad. W większości konsultacje odbywały się w domach rodzin zastępczych a także w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Konsultacje dotyczyły głównie problemów wychowawczych rodzin z dziećmi, emocjonalnych dzieci i opiekunów zastępczych, relacji panujących w rodzinie, komunikacji, problemów edukacyjnych, jak również straty bliskich osób.

W roku 2022 psycholog i pedagog przeprowadzili szkolenie w formie warsztatów pn. „Zachowania trudne u dzieci i młodzieży”, skierowane do rodzin zastępczych. Ponadto zorganizowano warsztaty z udziałem policjanta dla wychowanków przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, podczas których omawiane były procedury bezpieczeństwa czy sytuacje zagrożenia a także warsztaty dla opiekunów pn. „Kuferek narkotykowy”, które dotyczyły uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Opiekunowie zastępczy jak również wychowankowie kierowani byli także na różnorodne warsztaty prowadzone przez specjalistów Działu Profilaktyki Uzależnień tut. Ośrodka. W spotkaniach uczestniczyło każdorazowo od kilku do kilkunastu rodzin zastępczych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzane były także szkolenia dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka.

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka w latach 2019-2021

Rok	Niezawodowe rodziny zastępcze	Rodzinne domy dziecka
2019	20	9
2020	35	0
2021	31	6 osób (3 rodziny)
2022	30	9 osób

Liczba przeszkolonych kandydatów na rodziny zastępcze nadal jest na dość wysokim poziomie jak w roku ubiegłym. W utrzymaniu takiego stanu niewątpliwie duży wpływ miały: prowadzona kampania społeczna na rzecz rodzicielstwa zastępczego oraz pozyskanie środków na wsparcie działań promocyjnych z instytucji zewnętrznych.

2. PROJEKTY

„Dołącz do nas – Zostań rodziną zastępczą”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu prowadził w 2022 r. kampanię społeczną promującą rodzicielstwo zastępcze pn. „Dołącz do nas – zostań rodziną zastępczą”. Akcja stanowiła kontynuację działań rozpoczętych już w roku 2020. Znaczna część środków finansowych na przeprowadzenie kampanii pochodziła z Fundacji EY z siedzibą w Warszawie (kwota wsparcia: 8.500,00 zł), w ramach wygranego konkursu „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – kampania społeczna”. W realizacji działań integrujących środowisko rodzinnej

pieczy zastępczej pomocne było także wsparcie partnerów (np. obsługa techniczna podczas organizowanych wydarzeń, usługa cateringowa, udostępnienie miejsca i leżaków do kina plenerowego). Mając na względzie złożoność grupy docelowej, do której planowaliśmy dotrzeć z przekazem kampanii społecznej, wskazane było wykorzystanie różnorodnych kanałów i narzędzi komunikacyjnych. Przedstawiciele tut. Ośrodka, promujący rodzicielstwo zastępcze, uczestniczyli niemal we wszystkich wydarzeniach organizowanych przez lokalne instytucje, były to m.in. wydarzenia sportowe, wydarzenia charytatywne, pikniki rodzinne, festyny, Dni Wałbrzycha czy spektakle teatralne. Każdorazowo wykorzystywane było stoisko promocyjno-informacyjne oraz wszelkie dostępne materiały promocyjne. Piecza Zastępcza staje się coraz bardziej rozpoznawalna wśród lokalnej społeczności. Podczas realizacji wydarzeń bardzo duże znaczenie miała spójność wizerunkowa kampanii, która pozwoliła na zidentyfikowanie przez odbiorców nadawcy. Kolorowe koszulki z logotypem kampanii, które zawsze mieli na sobie pracownicy Działu Pieczy Zastępczej bardzo szybko były rozpoznawalne przez mieszkańców. Całość dopełniały beach flagi, ulotki oraz namiot ze stoiskiem promocyjnym w tych samych kolorach, co koszulki. Powiewające flagi przyciągały uwagę przechodniów, co ułatwiało dystrybucję ulotek. Przekaz bezpośredni face-to-face z wykorzystaniem punktu informacyjnego (stoiska) i doradcy, ma bardzo dużą siłę przebiecia, zwłaszcza podczas dużych eventów organizowanych przez urząd miejski lub lokalne firmy/organizacje. Znacznie łatwiej jest wówczas dotrzeć nie tylko do odbiorców kampanii, lecz także do mediów i instytucji uczestniczących w wydarzeniu. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej podróżowali także komunikacją miejską (autobusem oklejonym reklamą rodzicielstwa zastępczego), rozmawiając i wyjaśniając mieszkańcom Wałbrzycha wracającym z pracy czym jest rodzinna piecza zastępcza.

Realizowane działania w dużej mierze skoncentrowane były na przekazie i promocji w mediach społecznościowych oraz w internetowych lokalnych portalach informacyjnych.

Kampania społeczna realizowana w roku 2022 polegała na m.in.:

- organizacji pikniku rodzinnego z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego z kinem plenerowym, animacjami i zabawami dla dzieci, młodzieży i dorosłych (wydarzenie otwarte i bezpłatne dla wszystkich mieszkańców Wałbrzycha),
- organizacji spotkań promocyjno-informacyjnych z mieszkańcami Wałbrzycha (podczas wydarzeń lokalnych, pikników, zawodów sportowych, wydarzeń kulturalnych) w kilku dzielnicach naszego miasta; podczas imprez odbyła się dystrybucja ulotek promujących rodzicielstwo zastępcze,
- objęciu patronatem medialnym Dziennika Wałbrzych działań promocyjnych (przeprowadzenie rozmów w Studio Dziennik, zapowiedzi wydarzeń na stronie internetowej i w mediach społecznościowych, udział w wydarzeniach organizowanych przez MOPS i relacje z wydarzeń, przygotowanie komunikatów prasowych, emisja baneru reklamowego na stronie internetowej, publikacja postu sponsorowanego na Facebooku),
- publikacji wywiadów w lokalnych mediach (z kierownikiem i koordynatorem Działu Pieczy Zastępczej, z rodzinami zastępczymi), audycji radiowej w Radio Wrocław,
- publikacji artykułów w prasie oraz portalach informacyjnych,
- oklejeniu autobusu komunikacji miejskiej reklamą rodzicielstwa zastępczego,
- rozpowszechnianiu spotu reklamowego rodzicielstwa zastępczego (produkcja filmu z 2021 r.),
- kontynuacji współpracy na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w Wałbrzychu z partnerami (firmami i instytucjami działającymi w Wałbrzychu m.in. Wałbrzyskim Centrum Sportowo-Rekreacyjnym AQUA-ZDRÓJ, Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia, Wałbrzyskim Ośrodkiem Kultury, Stowarzyszeniem „GÓRNIK WAŁBRZYCH 2010” oraz Komendantem Hufca ZHP Ziemi Wałbrzyskiej).

Najważniejszymi oraz najbardziej skutecznymi elementami ubiegłorocznej kampanii społecznej były: promocja pieczy zastępczej w komunikacji miejskiej (autobus oklejony reklamą rodzicielstwa zastępczego), publikacje postów w mediach społecznościowych z udziałem rodzin zastępczych i dzieci oraz objęcie kampanii patronatem medialnym.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej dwukrotnie zorganizowali przejazd autobusem promującym rodzicielstwo zastępcze w godzinach popołudniowych (kiedy mieszkańcy wracają z pracy do domów). Autobus, w ramach uzyskanego wsparcia z Fundacji EY, został oklejony reklamą oraz informacjami dot. pieczy zastępczej; kursuje 7 dni w tygodniu na terenie naszego miasta (na różnych liniach komunikacyjnych). Akcje z przejazdem pracowników zaplanowano wspólnie z Zarządem Dróg, Komunikacji i Utrzymania Miasta w Wałbrzychu, autobus promujący pieczę zastępczą wyznaczono w tych dniach na najdłuższą i najbardziej uczęszczaną linię komunikacyjną w mieście. Przed wyjazdem pracownicy umieścili ulotki i informacje o rodzicielstwie zastępczym na każdym siedzeniu. Pasażerowie byli częstowani słodyczkami, otrzymywali ulotki i informacje czym jest rodzicielstwo zastępcze. Pracownicy tutaj wyróżniali się zielonymi koszulkami reklamowymi z hasłem: „Dołącz do nas – zostań rodziną zastępczą”. Akcja spotkała się z bardzo pozytywnym odbiorem, zwłaszcza szóstego grudnia, kiedy pracownikom pieczy towarzyszył Św. Mikołaj. Mieszkańcy robili zdjęcia, dopytywali, byli chętni do rozmowy. Informacja o akcjach pojawiała się w mediach lokalnych (prasie, radio, internetowym portalu miejskim).

Największym sukcesem kampanii pozostaje jednak pozyskanie i przeszkolenie 30 osób na rodziny zastępcze.

„Świadomie tworzymy lokalną rzeczywistość”, „Działamy pełni pasji i radości”

Kolejnym działaniem na rzecz integracji rodzin zastępczych jest udział w projekcie przygotowanym przez stowarzyszenie Radość Życia „Świadomie tworzymy lokalną rzeczywistość” z programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy (3 rodziny zastępcze) oraz w projekcie „Działamy pełni pasji i radości” z programu NOWEFIO (8 rodzin zastępczych). Działania projektu nakierowane były na integrację seniorów z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, m.in. wspólne działania, rozwijanie pasji, spędzanie aktywnie czasu wolnego. W roku 2023 r. działania projektowe będą kontynuowane.

19.2 INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA.

W przypadku gdy nie ma możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, dziecko pozbawione opieki dziecko może być umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Na koniec 2021 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Wałbrzycha a przebywało 129 dzieci, natomiast 13 dzieci z Wałbrzycha przebywało na terenie powiatu.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Wałbrzycha w latach 2019 – 2022

Nazwa placówki	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.
Razem w placówkach wałbrzyskich	125	121	120	129
Razem w obcych placówkach	17	18	23	13
Razem wszystkich dzieci	142	139	143	142

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych utrzymuje się na podobnym poziomie na przełomie trzech ostatnich lat. Na dzień 31.12.2022 r. placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Wałbrzycha posiadały 11 wolnych miejsc. W wałbrzyskich placówkach przebywało 8 dzieci spoza powiatu.

W 2022 roku na terenie miasta funkcjonowało 10 gminnych placówek opiekuńczo -wychowawczych typu socjalizacyjno-interwencyjnego, które prowadzone są przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych.

Wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta i poza Wałbrzychem oraz liczba umieszczonych w nich dzieci na przełomie trzech ostatnich lat (stan na 31.12.2021 r.)

Nazwa placówki	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.
Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu			
Dom Jedyńka ul. Bema 101 58-304 Wałbrzych	14	12	13
Dom Dwójka ul. Witosa 35 58-306 Wałbrzych	14	14	14
Dom Trójka ul. Asnyka 13/A 58-301 Wałbrzych	7	11	14
Dom Czwórka ul. Asnyka 13/B 58-301 Wałbrzych	12	15	11
Dom Piątka ul. Niepodległości 64 58-303 Wałbrzych	10	13	13
Dom Szóstka ul. Truskawkowa 12 58-308 Wałbrzych	11	12	14
Dom Siódemka* ul. św. Jadwigi 10 58-300 Wałbrzych	-	13	14
Dom Ósemka* ul. Spacerowa 48 58-304 Wałbrzych	-	12	13
Dom Dziewiątka* ul. Miła 37 58-304 Wałbrzych	-	10	12
Dom Dziesiątka* ul. Miła 39 58-304 Wałbrzych	-	8	11
Razem w placówkach wałbrzyskich	121	120	129
Dom dziecko „Carina” w Nowym Siodle	4	3	1
Dom Dziecka w Jedlinie Zdroju	1	-	-

Nazwa placówki	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.
Pozostałe placówki	13	20	12
Razem poza Wałbrzychem	18	23	13
Razem	139	143	142

19.3 POPRAWA SYTUACJI I FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM WYCHOWANKÓW OPUSZCZAJĄCYCH PIECZĘ ZASTĘPCZĄ.

Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, pomimo ukończenia 18 roku życia, nadal wymagają wsparcia, aby móc samodzielnie funkcjonować w społeczeństwie.

W roku 2022 udzielono wsparcia w formie pomocy na kontynuowanie nauki:

- 57 wychowankom z rodzin zastępczych,
- 27 wychowankom z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wypłacono 14 świadczeń na usamodzielnienie oraz 7 na zagospodarowanie. W ubiegłym roku wspólnie z wychowankami i wskazanymi przez nich opiekunami usamodzielnienia opracowano 36 nowych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU).

Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków

Rok	Kontynuowanie nauki	Zagospodarowanie	Usamodzielnienie
2016	87	15	15
2017	91	13	31
2018	110	18	18
2019	74	8	9
2020	75	8	15
2021	63	6	5
2022	84	7	14

WSPARCIE POPRZEZ ZAPEWNIENIE POBYTU W MIESZKANIACH CHRONIONYCH TRENINGOWYCH.

Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej mieli również możliwość zamieszkania w dwóch mieszkaniach chronionych funkcjonującym na terenie miasta Wałbrzycha. W mieszkaniu przy ul. Karkonoskiej, które przeznaczone jest dla 4 kobiet, oraz w mieszkaniu przy ul. Szkolnej przeznaczonym dla 4 mężczyzn (mieszkanie zdane w IV kwartale). Lokale były wyposażone w meble i sprzęty gospodarstwa domowego. W trakcie 2022 roku w mieszkaniach chronionych treningowych przebywało 13 wychowanków pieczy zastępczej, w tym 10 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej. Obecnie wszyscy mieszkańcy oczekują

na lokale socjalne lub lokale do remontu. Po otrzymaniu mieszkań będą mogli starać się o przyznanie wsparcia w formie na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie.

W 2022 r. tutejszy Ośrodek złożył zapotrzebowanie do na dwa kolejne lokale chronione. Gmina Wałbrzych przekazała w trwałe zarząd lokal przy ul. Topolowej, mieszkanie chronione treningowe z przeznaczeniem dla 1 wychowanka. Oczekujemy na przyznanie drugiego lokalu przy ul. Świdnickiej (m. chronione treningowe dla 4 wychowanków).

WSPARCIE POPRZEZ PROWADZENIE PRACY SOCJALNEJ, SPOTKAŃ MOTYWACYJNYCH.

Usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej mogą liczyć nie tylko na wsparcie w opracowywaniu indywidualnych programów usamodzielnienia, lecz również na pomoc w ich realizacji. Proces usamodzielnienia wzmacniany jest poprzez dodatkowe szkolenia, kursy, spotkania motywacyjne, udział w projektach zmierzających do rozwoju kompetencji społecznych wychowanków. W sposób ciągły prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne). W roku 2022 zorganizowane zostało spotkanie dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej przygotowujących się do procesu usamodzielnienia. Przedstawione zostały m.in. rodzaje wsparcia na jakie wychowankowie mogą liczyć, warunki przyznawania pomocy, zasady dot. przydzielania lokali socjalnych lub lokali do remontu czy zasady kierowania do mieszkań chronionych treningowych. W spotkaniu uczestniczyli wychowankowie powyżej 17 roku życia, dyrektor oraz koordynatorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych w Wałbrzychu, kierownik, zastępca kierownika, pracownicy socjalni oraz pedagog Działu Pieczy Zastępczej tut. Ośrodka.

20 UCHWAŁY 2022 – MOPS

Lp.	Uchwała /numer z dnia	Tytuł uchwały	Termin obowiązywania
1	Uchwała nr XLIV/506/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 27 stycznia 2022 r.	w sprawie zmiany Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2022 r., poz.498)
2	Uchwała nr XLIV/507/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 27 stycznia 2022 r.	zmieniająca uchwałę Nr XLIII/501/21 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego za okres trzech miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dz.U. Urz. Woj. Dol. z 2022 r., poz.499)
3	Uchwała nr XLV/516/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 17 lutego 2022 r.	w sprawie przystąpienia Gminy Wałbrzych do realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022	Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.
4	Uchwała nr XLVI/528/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 24 marca 2022 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania	Uchwała weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r. i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu

Lp.	Uchwała /numer z dnia	Tytuł uchwały	Termin obowiązywania
5	Uchwała nr XLVI/529/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 24 marca 2022 r.	zmieniająca uchwałę Nr LV/693/18 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 kwietnia w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schroniskach dla osób bezdomnych	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dz.U. Woj. Dol. z 2022 r., poz. 1768)
6	Uchwała nr XLVI/530/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 24.03.2022 r.	zmieniająca uchwałę Nr V/51/19 z dnia 31 stycznia 2019 r. Rady Miejskiej Wałbrzycha w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia- Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dz.U. Urz. Woj. Dol. z 2022 r., poz. 1769)
7	Uchwała nr XLVI/531/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 24 marca 2022 r.	w sprawie określenia zadań powiatu, na które przeznaczone są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 roku.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlegała ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.
8	Uchwała nr XLVIII/549/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 12 maja 2022 r.	zmieniająca uchwałę nr LV/693/18 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schroniskach dla osób bezdomnych	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Województwa Dolnośląskiego (Dz.U. Urz. Woj. Dol. z 2022, poz. 2800).
9	Uchwała nr L/563/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 czerwca 2022 r.	w sprawie podniesienia wysokości wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 sierpnia 2022 r.(Dz.U. Woj. Doln. z 2022, poz. 3626)
10	Uchwała nr L/564/22 z dnia 30 czerwca 2022 r.	w sprawie przyjęcia do realizacji w 2022 r. zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanego w ramach programu Ostonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
11	Uchwała nr L/565/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 czerwca 2022 r.	w sprawie zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dz.U. Woj. Doln. z 2022, poz.3625)
12	Uchwała nr LII /579/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 sierpnia 2022 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr L/564/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 czerwca 2022 r. dotyczącej przyjęcia do realizacji w 2022 r. zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanego w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” po tytule „Bezpiecznych Parasol”	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Lp.	Uchwała /numer z dnia	Tytuł uchwały	Termin obowiązywania
13	Uchwała nr LII/580/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 sierpnia 2022 r	w sprawie zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dz.U. Woj. Doln. Z 2022 r., poz. 4343)
14	Uchwała nr LIII/590/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 27 września 2023 r.	w sprawie zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dz.U. Woj. Doln. z 2022 r., poz.4653)
15	Uchwała Nr LVI/607/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 29 listopada 2022 r.	w sprawie zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dol. Dz. Urz. Woj. Doln. Z 2022 r., poz. 6110)
16	Uchwała nr LVI/608/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 29 listopada 2022 r.	zmieniająca uchwałę Nr XL/226/05 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie określenia warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (Dol. Dz. Urz. Woj. Doln. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r. Dol. Dz. Urz. Woj. Doln. z 2022 r., 6112)
17	Uchwała nr LVII/625/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 15 grudnia 2022 r.	zmieniająca uchwałę Rady Miejskiej Wałbrzycha Nr XLVI/531/22 z dnia 24 marca 2022 roku w sprawie określenia zadań powiatu, na które przeznaczone są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 roku.	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.
18	Uchwała nr LVII/626/22	w sprawie utworzenia Klubu „Senior+” w Wałbrzychu	Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu
19	Uchwała nr LVII/627/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 15 grudnia 2022 r.	w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia pod nazwą Klub „Senior+” w Wałbrzychu	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Dol. Dz. Urz. Woj. Doln. z 2022 r., 6591)
20	Uchwała nr LVIII/633/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 15 grudnia 2022 r.	zmieniająca uchwałę Nr XL/226/05 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie określenia warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z mocą obowiązującą od 7 stycznia 2023 r. (rozstrzygnięcie nadzorcze z dnia 29 grudnia 2022 r.) (Dol. Dz. Urz. Woj. Doln. z 2022 r., poz. 6593)

Lp.	Uchwała /numer z dnia	Tytuł uchwały	Termin obowiązywania
21	Uchwała nr LVIII/633/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 29 grudnia 2022 r.	w sprawie zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego. (Dol. Dz. Urz. Woj. Doln. z 2023 r., poz. 125)

Załącznikami do Raportu są działania podejmowane w MOPS w Wałbrzychu w 2022 r. wraz z plakatami, zdjęciami dokumentującymi zadania poszczególnych zespołów/działów. Pracę i działania MOPS obrazuje także film pt. „Dajemy moc”,

<https://www.youtube.com/watch?v=fP6kijLMRsl&t=9s>

film przedstawiający działania w ramach podejmowanej profilaktyki,

https://www.youtube.com/watch?v=3yfe3J9-I_Q

film promujący rodzicielstwo zastępcze „Daj im szansę! Dołącz do nas – zostań rodziną zastępczą”

<https://www.youtube.com/watch?v=UQCexApmEUs>

oraz wydany w 2022 Biuletyn Informacyjny MOPS „Dajemy moc”